

Oplegnotitie MER Industrie- en bedrijventerreinen

Oplegnotitie naar aanleiding van advies van de Commissie mer met betrekking tot het milieueffectrapport behorende bij het wijzigingsbesluit Omgevingsplan gemeente Meppel voor het deelgebied Industrie- en bedrijventerreinen

14 september 2026

Gemeente Meppel

Inhoudsopgave

0. Samenvatting 3

1. Inleiding 5

1.1 Aanpak gemeente Meppel 5
1.2 Opbouw MER 8
1.3 Rol van de Commissie mer 8
1.4 Status oplegnotitie 8
1.5 Aangeleverde stukken 9

2. Samenvatting advies Commissie mer 9

3. Toelichting op de uitwerking van ambities op de bedrijventerreinen 10

4. Toelichting op de locatie bedrijventerrein Noord IV 13

5. Gevolgen voor Natura 2000-gebieden 17

6. Bijlagen 19

0. Samenvatting

De gemeente Meppel werkt aan de wijziging van het omgevingsplan voor de bestaande industrie- en bedrijventerreinen en de ontwikkeling van het nieuwe bedrijventerrein Noord IV. Hiermee wordt toegewerkt naar de wettelijke verplichting om vóór 1 januari 2032 te beschikken over één volledig omgevingsplan dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet en raadpleegbaar is via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Daarnaast blijft de gemeente dan in de positie om te sturen op de ontwikkeling in Noord IV.

Naar aanleiding van het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer) is deze oplegnotitie opgesteld als aanvulling op het MER. De Commissie concludeert dat sprake is van een uitgebreid onderzoek, maar vraagt om aanvullende toelichting op drie onderdelen:

1. De samenhang tussen de Omgevingsvisie, het toekomstige Programma Ruimtelijke Economie en het omgevingsplan.
2. De onderbouwing van de locatiekeuze voor bedrijventerrein Noord IV.
3. De beoordeling van de effecten op Natura 2000-gebieden.

Beleidsarme omzetting als bewuste strategie
De gemeente kiest bewust voor een beleidsarme omzetting van bestaande bestemmingsplannen en beheersverordeningen naar het omgevingsplan. Deze aanpak heeft als doel om bestaande planologische rechten zoveel mogelijk te behouden en tijdig te voldoen aan de wettelijke deadline.

De gemeente gaat het Programma Ruimtelijke Economie opstellen. Het opstellen van dit programma vereist een langer traject waarbij belanghebbenden betrokken worden. Het omgevingsplan is een juridisch instrument waarin de rechten van dit moment geborgd zijn. Dit omgevingsplan kan worden aangepast wanneer er wenselijke initiatieven zijn of als er nieuwe beleidskeuzes in omgevingsprogramma's zijn uitgewerkt. Dit past binnen een beleidscyclus waarmee gestuurd kan worden op ambities en doelen van de gemeenten. Evaluatie en bijsturing zijn vervolgens mogelijk, wat in bepaalde gevallen ook kan leiden tot het bijstellen of aanpassen van regels in het Omgevingsplan. Volgens de gemeente vormt het op orde hebben van het omgevingsplan een goede basis voor het sturen op de ambities en doelen van de Omgevingsvisie: het werken met een dynamische beleidscyclus.

Onderbouwing keuze Noord IV
Op verzoek van de Commissie is de locatiekeuze voor Noord IV nader toegelicht. Uit een locatiestudie zijn drie potentiële uitbreidingslocaties onderzocht.
Hoewel een alternatieve locatie vanuit milieuoogpunt gunstig scoorde, is deze locatie tevens voorzien als toekomstige uitbreiding van de woonwijk Nieuwveense Landen. Een derde onderzochte locatie bleek vanwege landschappelijke, milieukundige en infrastructurele beperkingen minder geschikt.

Noord IV is uiteindelijk gekozen omdat het een jarenlange beleidsambitie van de gemeente Meppel is. Het is ook vastgelegd in de omgevingsvisie van Meppel. In deze visie is al breder gekeken naar waar Meppel kan ontwikkelen. De locatie in Noord IV sluit het best aan op de bestaande bedrijventerreinen Noord I, II en III. Dit in tegenstelling tot een andere locatie in de gemeente Meppel. Daarnaast biedt deze locatie perspectief voor een koppeling met duurzame energieopwekking in de toekomst: opwek dichtbij gebruik. Daarnaast kan deze locatie goed ontsloten worden met relatief korte verbinding naar de snelweg, wat op andere locaties niet het geval is.

Daarnaast is aangetoond dat kan worden voldaan aan de voorwaarden uit de provinciale omgevingsverordening voor ontwikkelingen in een beekdal, onder meer door de eisen van waterberging op eigen kavel, dat Noord IV afdoende waterberging krijgt zodat afwenteling niet plaatsvindt en dat waterberging direct in de buurt mogelijk blijft.

Natura 2000 en stikstof
De Commissie vroeg om een duidelijkere beoordeling van de gevolgen voor Natura 2000-gebieden. De gemeente licht toe dat tijdens het opstellen van het MER de jurisprudentie rondom stikstof sterk in ontwikkeling was, waardoor verschillen zijn ontstaan tussen eerdere onderzoeken en de uiteindelijke motivering.

Voor de bestaande bedrijventerreinen geldt dat sprake is van een beleidsarme omzetting zonder nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Daarmee is het effect van de bestaande bedrijventerreinen op de Natura 2000-gebieden neutraal.

Voor Noord IV is een afzonderlijke passende beoordeling uitgevoerd. Daaruit blijkt dat, mede door toepassing van vrijkomend agrarisch stikstofsaldo, significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Het milieueffect voor natuur, voor deze nieuwe ontwikkeling, wordt daarom ook als neutraal beoordeeld.

Daarmee is het advies van de Commissie mer voor wat betreft de aan te vullen informatie voldoende onderbouwt dat het wijzigingsbesluit kan worden vastgesteld. De aanbevelingen voor beleidsontwikkeling worden meegenomen bij het op te stellen omgevingsprogramma Ruimtelijke Economie.

1. Inleiding

De gemeente Meppel wil per voldoen aan de wettelijke verplichting om te beschikken over één omgevingsplan dat voldoet aan de nieuwe standaarden en raadpleegbaar is via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Om dit te bereiken is de gemeente gestart met het wijzigen van het omgevingsplan op een zoveel mogelijk beleidsarme wijze. Waar mogelijk worden gebiedsontwikkelingen in deze wijziging meegenomen. Dat wordt niet uitgesloten, mede gelet op de werking van de plansoftware en het DSO.

In december 2024 heeft het college het Plan van aanpak industrie- en bedrijventerreinen[1] vastgesteld, waarmee de gemeente is gestart met het wijzigen van het omgevingsplan voor de bestaande industrie- en bedrijventerreinen en het nieuwe bedrijventerrein Noord IV. Vervolgens heeft de gemeenteraad in de Nota van Uitgangspunten[2] de kaders vastgesteld voor de wijze waarop deze wijziging van het omgevingsplan moet worden voorbereid en vormgegeven.

De wijziging van het omgevingsplan bestaat deels uit het omzetten van bestaande ruimtelijke plannen voor de industrie- en bedrijventerreinen naar het omgevingsplan en deels uit het planologisch mogelijk maken van een nieuw bedrijventerrein. Om die reden is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Dit MER heeft gelijktijdig met het ontwerpwijzigingsbesluit omgevingsplan ter inzage gelegen.

Op 3 september 2026 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie) advies uitgebracht over het MER. Het advies van de Commissie geeft aanleiding tot het opstellen van een aanvulling op het MER. Met voorliggende oplegnotitie wordt invulling gegeven aan dit advies. Deze oplegnotitie vormt een aanvulling op het MER en dient in samenhang met het MER te worden gelezen.

1.1 Aanpak gemeente Meppel

Uit het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie) blijkt dat zij vragen heeft bij het beleidsarme karakter van de wijziging van het omgevingsplan. De Commissie wijst daarbij op mogelijke risico's die met deze aanpak samenhangen. In hoofdstuk 3 van deze oplegnotitie wordt hier inhoudelijk op ingegaan. Voor een goed

[1] *Plan van aanpak industrie- en bedrijventerreinen*, vastgesteld door het college op 3 december 2024, raadpleegbaar via het iBabs-publieksportaal
[2] *Nota van Uitgangspunten voor het wijzigen van het Omgevingsplan Industrie- en bedrijventerreinen*, vastgesteld door de gemeenteraad op 19 juni 2025, raadpleegbaar via het iBabs-publieksportaal

begrip van de gemaakte keuzes wordt in deze inleiding eerst nader toegelicht waarom de gemeente Meppel voor deze aanpak heeft gekozen.

Bedoeling instrumentarium Omgevingswet

Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet beschikt de gemeente over verschillende instrumenten voor de fysieke leefomgeving: de omgevingsvisie, het omgevingsprogramma, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning.

De omgevingsvisie bevat de strategische en beleidsmatige koers van de gemeente voor de fysieke leefomgeving. Omgevingsprogramma's vormen een nadere uitwerking van deze visie voor specifieke thema's of gebieden. Het omgevingsplan bevat de juridisch bindende regels voor activiteiten in de fysieke leefomgeving en vormt het toetsingskader voor aanvragen om een omgevingsvergunning. Het omgevingsplan kan in dat opzicht worden vergeleken met een verordening waarin wordt vastgelegd welke activiteiten op welke locaties zijn toegestaan. Dit betreft zowel gebruiksactiviteiten als bouw- en aanlegactiviteiten. Daarnaast bevat het omgevingsplan onder meer procedurele bepalingen en regels over kostenverhaal.

Gevolgen wettelijke plicht Omgevingsplan

De Omgevingswet schrijft voor dat iedere gemeente beschikt over één gemeente-dekkend omgevingsplan. De bestaande bestemmingsplannen en beheersverordeningen maken sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet van rechtswege onderdeel uit van dit omgevingsplan.

Bij Koninklijk Besluit is bepaald dat gemeenten uiterlijk op 1 januari 2032[3] moeten beschikken over een omgevingsplan dat voldoet aan de nieuwe standaarden en volledig raadpleegbaar is via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Dit betekent dat de bestaande bestemmingsplannen, beheersverordeningen, verordeningen en de zogenoemde bruidsschatregels moeten worden omgezet naar één samenhangend omgevingsplan.

Wanneer deze wettelijke termijn niet wordt gehaald, kunnen de oude planologische regelingen niet langer als volwaardig toetsingskader worden gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat aanvragen voor omgevingsvergunningen in veel gevallen afzonderlijk ruimtelijk moeten worden onderbouwd. Dit leidt tot extra onderzoeks-, motiverings- en uitvoeringslasten voor zowel de gemeente als initiatiefnemers.

Om ervoor te zorgen dat de basis van het omgevingsplan tijdig op orde is, staat de gemeente voor de opgave om een groot aantal bestaande regelingen om te zetten naar regels die voldoen aan de eisen van de Omgevingswet en de publicatiestandaarden van het DSO. Om die reden heeft de gemeenteraad bij de wijziging van het omgevingsplan voor Binnenstad en Centrumschil gekozen voor een beleidsarme omzetting van de bestaande

[3] Koninklijk Besluit van 10 juli 2023 tot vaststelling van een aantal tijdstippen. Raadpleegbaar via link.

planologische regelingen naar het omgevingsplan. Bij die omzetting zijn bestaande rechten zoveel mogelijk behouden.
Alleen op het gebied van cultuurhistorie zijn enkele inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd. Hiervoor is destijds gekozen omdat de erfgoednota reeds voldoende concreet en operationeel was en omdat op dit onderwerp specifieke instructieregels van het Rijk en de provincie van toepassing waren.
Deze beleidsarme aanpak maakte het mogelijk de opgave beheersbaar en uitvoerbaar te houden. Het omzetten van een groot aantal bestemmingsplannen en beheersverordeningen, inclusief de analyse van verleende afwijkingen en omgevingsvergunningen, betreft op zichzelf al een omvangrijke operatie. Het tegelijkertijd doorvoeren van nieuwe beleidskeuzes zou de complexiteit aanzienlijk vergroten en het risico met zich brengen dat de gemeente niet tijdig aan haar wettelijke verplichting om het omgevingsplan op orde te hebben kan voldoen. Daarbij komt dat verschillende beleidsontwikkelingen nog niet zijn afgerond of nog onvoldoende concreet zijn om te kunnen bepalen of aanvullende regels noodzakelijk zijn en, zo ja, hoe deze regels zouden moeten luiden.

Toepassing op de industrie- en bedrijventerreinen
Voor de wijziging van het omgevingsplan voor de industrie- en bedrijventerreinen is dezelfde lijn gevolgd. Ook hier betreft het omzetten van bestaande bestemmingsplannen en beheersverordeningen naar het nieuwe stelsel een complexe opgave. Deze opgave wordt vergroot doordat op delen van bedrijventerrein Oevers nog planregels uit de jaren negentig van kracht waren, waarvoor een actualisatieslag noodzakelijk was.

Met het oog op de wettelijke termijn is daarom weer gekozen voor een beleidsarme benadering. In de kern betekent dit dat bestaande planologische rechten zoveel mogelijk behouden blijven en worden vertaald naar regels die voldoen aan de vereisten van de Omgevingswet. Deze uitgangspunten zijn eveneens vastgelegd in de Nota van Uitgangspunten.

Noord IV als gebiedsontwikkeling
Naast de beleidsarme omzetting van bestaande planologische regelingen maakt dezelfde wijziging van het omgevingsplan ook de ontwikkeling van bedrijventerrein Noord IV mogelijk. Deze aanpak sluit aan bij de werkwijze die eerder is gehanteerd bij de wijziging van het omgevingsplan voor Binnenstad & Centrumschil en Noordpoort. Ook daar zijn bestaande regelingen beleidsarm omgezet, terwijl tegelijkertijd een concrete gebiedsontwikkeling mogelijk werd gemaakt.
Voor Noord IV bestaat bovendien een specifieke aanleiding. Op de gronden is een voorkeursrecht gevestigd dat eind september 2026 afloopt. Om dit voorkeursrecht te kunnen verlengen, is een wijziging van het omgevingsplan noodzakelijk.
Daarnaast heeft de gemeenteraad reeds meerdere malen uitgesproken dat Noord IV de beoogde uitbreidingslocatie voor nieuwe bedrijvigheid is. Deze ambitie is achtereenvolgens vastgelegd in de Structuurvisie Omgevingsprogramma Noord IV en vervolgens in de

Omgevingsvisie gemeente Meppel. Het gevestigde voorkeursrecht vormde bovendien al een duidelijke aanwijzing dat de gemeente voor dit gebied een andere ruimtelijke functie voor ogen had dan de bestaande situatie. Het verlengen van het voorkeursrecht geeft de gemeente bovendien de positie om te kunnen sturen op ontwikkelingen in Noord IV.

1.2 Opbouw MER

Gelet op de meer beleidsarme wijziging enerzijds en de gebiedsontwikkeling anderzijds is gekozen om het MER in een deel A en een deel B op te bouwen. Een gebiedsontwikkeling vereist een andere methode van onderzoeken. In deel A is de beleidsarme wijziging onderzocht. Dit is wat meer uitdagend vanwege het meer beleidsarme karakter van dit deel van het wijzigingsbesluit omgevingsplan. De ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein geeft daarentegen meer mogelijkheden voor het onderzoeken, omdat in deel B twee varianten (west en oost-west) onderzocht konden worden. De Commissie geeft aan dat zij mede daardoor wel enige moeite heeft gehad met het doornemen en beoordelen of de effecten voldoende in beeld zijn gebracht.

1.3 Rol van de Commissie mer

De Commissie mer heeft een wettelijke, onafhankelijke taak om advies te geven op het MER. Daarom heeft de gemeente de Commissie om advies gevraagd. Deze adviezen gaan over het MER en zien toe op hoe de milieueffecten in beeld zijn gebracht. De Commissie adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Daarnaast doet de Commissie aanbevelingen voor het vervolg van opgaven of uitwerking. Deze adviezen zijn waardevol. Wanneer de Commissie adviseert om het MER aan te vullen of gebreken te herstellen dan is het wenselijk dat er een aanvulling gebaseerd op dit advies wordt opgesteld. Daar waar nodig kan het zijn dat het MER aangevuld wordt of bij grote tekortkomingen het MER wordt aangepast. Een oplegnotitie is een goede methode om ontbrekende zaken aan te vullen en bij te stellen. In deze oplegnotitie wordt aangegeven wat er met de adviezen van de Commissie is gedaan. Daarnaast heeft de Commissie waardevolle aanbevelingen gedaan die het college graag meeneemt bij de verdere uitwerking van bedrijventerrein Noord IV en bij het nog op te stellen beleid.

1.4 Status oplegnotitie

Naar aanleiding van het advies van de Commissie zijn soms aanvullingen op het MER nodig. Het MER zelf kan in deze fase van de procedure niet meer worden gewijzigd. Wel kan er een oplegnotitie gemaakt worden met aanvullingen op basis van het advies van de Commissie. Daarom moet deze oplegnotitie worden beschouwd als een aanvulling op het MER. Deze oplegnotitie vormt samen met het MER één geheel en dient daarom in samenhang met het MER te worden gelezen. Beiden zijn onderdeel van de bijlagen van het wijzigingsbesluit.

1.5 Aangeleverde stukken

Gedurende het proces van opstellen van het wijzigingsbesluit voor het omgevingsplan voor de industrie- en bedrijventerreinen zijn er diverse ontwikkelingen geweest. Zo is op het gebied van natuurbescherming de jurisprudentie volop in ontwikkeling. Dit maakt dat het op te stellen wijzigingsbesluit voor het omgevingsplan zich moet verhouden tot deze nieuwe ontwikkelingen. Om de Commissie mer voldoende tijd te gunnen om het MER te lezen, is een conceptversie MER vroegtijdig verstuurd. Sindsdien is de strategie van de motivatie enigszins gewijzigd en zijn sommige stukken anders ter inzage gegaan dan in de conceptversie stond. Dit is tijdens het locatiebezoek en tijdens het adviesgesprek bij de Commissie aangegeven maar heeft wel tot enige onduidelijkheid bij de Commissie geleid wat ook in het advies terug te lezen is. De Commissie is gewezen op de stukken die ter inzage zijn gelegd als de juiste versie van het Omgevingsplan en de juiste versie van het MER.

2. Samenvatting advies Commissie mer

De Commissie constateert dat het MER een uitgebreid onderzoek is met een grote hoeveelheid bijlagen. Deze bijlagen betreffen met name de deelonderzoeken op milieuaspecten, zoals geluid, maar ook meer zachtere thema's zoals cultuur en landschap. De Commissie constateert op sommige momenten wat verwarring zoals hierboven al geduid is.

De Commissie constateert dat de wijziging van het omgevingsplan vooruitloopt op het opstellen van de omgevingsprogramma's, in het bijzonder het programma ruimtelijke economie. De Commissie geeft aan dat zij verwacht dat een dergelijk programma een sterk sturend karakter zal hebben voor de daadwerkelijke invulling van de bedrijventerreinen. Deze werkwijze leidt er mogelijk toe dat er nu regels opgenomen worden in het omgevingsplan die op basis van het programma later aangepast moeten worden of heroverwogen moeten worden. De Commissie merkt dat dit tot onduidelijkheid en onzekerheid kan leiden voor ondernemers en omwonenden.

De Commissie beveelt aan dat het programma ruimtelijke economie zo spoedig mogelijk wordt opgesteld, in samenwerking met provincie, ondernemers en andere betrokken partijen. De Commissie geeft aan dat dit bij voorkeur voor het wijzigen van het omgevingsplan plaatsvindt.

Daarnaast signaleert de Commissie dat belangrijke informatie ontbreekt op drie onderwerpen waarvan het advies is om dit aan te vullen:

- De samenhang tussen beleid en het omgevingsplan voor de bedrijventerreinen: verduidelijking van samenhang tussen visie, programma en plan is nodig. De ambities uit de visie en de weging van het milieubelang kunnen zo meewegen.
- Bedrijventerreinen Noord IV (MER deel B): een nadere onderbouwing van de locatiekeuze is nodig.

- Gevolgen voor Natura 2000-gebieden: de effecten zijn niet eenduidig beoordeeld. Zorg voor een duidelijke beoordeling en de consequenties daarvan. Daarnaast is het advies om een alternatief te schetsen dat binnen de kaders van de natuurwetgeving valt.

Deze punten zijn verder uitgewerkt in het advies van de Commissie. Dit advies is voor de volledigheid bij deze oplegnotitie gevoegd als bijlage 1. De Commissie adviseert om deze informatie in een aanvulling op het MER op te nemen. De oplegnotitie is een aanvulling op het MER.

3. Toelichting op de uitwerking van ambities op de bedrijventerreinen

Advies van de Commissie
De Commissie adviseert om het programma Ruimtelijke Economie zo spoedig mogelijk op te stellen, bij voorkeur vóór wijziging van het omgevingsplan. Volgens de Commissie ontbreekt op dit moment belangrijke informatie en is de samenhang tussen het beleid en het omgevingsplan voor industrie- en bedrijventerreinen nog onvoldoende inzichtelijk.

In haar advies gaat de Commissie in op de beleidscyclus en de relatie tussen omgevingsvisie, omgevingsprogramma en omgevingsplan. In hoofdstuk 8 van de Omgevingsvisie gemeente Meppel is opgenomen dat de visie de hoofdlijnen van het gemeentelijk beleid voor de leefomgeving bevat en dat deze worden uitgewerkt in omgevingsprogramma's. Daarbij worden de bestaande en nog te ontwikkelen beleidsstukken de komende jaren samengebracht in acht overkoepelende omgevingsprogramma's, waaronder het programma Ruimtelijke Economie.[4]

De gemeente kan niet alle beleidsstukken gelijktijdig actualiseren of ontwikkelen en moet daarom prioriteiten stellen. Bovendien leidt een omgevingsprogramma niet automatisch tot een wijziging van het omgevingsplan. Of aanpassing van de regels in het omgevingsplan nodig is, hangt af van de inhoud van het programma en de rolopvatting die de gemeente kiest.

De Commissie constateert dat het programma Ruimtelijke Economie nog niet is vastgesteld en wijst erop dat aanpassing van het omgevingsplan voorafgaand aan dat programma gevolgen kan hebben wanneer later alsnog beleidsmatige keuzes worden gemaakt. Daarom beveelt zij aan de samenhang tussen visie, programma en plan nader te verduidelijken.

[4] Vaststelling omgevingsvisie gemeente Meppel, gemeenteraad 24 april 2025, raadpleegbaar via link.

Daarnaast heeft de Commissie waardevolle aanbevelingen met oog op het nog op te stellen beleid.

Afweging van de gemeente
Bij de totstandkoming van de omgevingsvisie en de wijzigingsbesluiten is deze samenhang nadrukkelijk meegewogen. Enerzijds speelt het belang van duidelijkheid over de nog te ontwikkelen beleidsuitgangspunten, anderzijds geldt de wettelijke verplichting om uiterlijk op 1 januari 2032 over een volledig omgevingsplan te hebben. Daarnaast is de omzetting van bestaande planregels naar nieuwe regels volgens het nieuwe stelsel een omvangrijke opgave. Daarbij komt ook nog de noodzaak van actualisatie van de regels.

De gemeente vindt bovendien aan een beheersbare en consistente structuur van het omgevingsplan belangrijk. Zolang het omgevingsplan nog niet op orde is, of zolang nog niet alle omgevingsprogramma's zijn vastgesteld, kunnen initiatiefnemers verzoeken indienen voor wijzigingen van het omgevingsplan. Wanneer de basisstructuur van het omgevingsplan onvoldoende op orde is, neemt het risico toe op een complexe en lastig beheersbare planstructuur. Initiatieven moeten dan ingepast worden in een beperkte structuur wat verrommeling van de planopbouw tot gevolg heeft. Dat kan het beheer, de actualisering en de verwerking van rechterlijke uitspraken bemoeilijken.

Daarnaast ontstaat na verstrijken van de overgangsfase van Wet ruimtelijke ordening (Wro) naar Omgevingswet (Ow) een juridische complicatie wanneer oude bestemmingsplannen nog niet zijn omgezet. Deze plannen bestaan dan weliswaar nog, maar kunnen niet langer als toetsingskader voor omgevingsvergunningen worden gebruikt. In dat geval moet per vergunning afzonderlijk worden gemotiveerd hoe sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dit leidt tot extra onderzoekslasten en kosten voor inwoners en bedrijven.

Keuze voor een beleidsarme omzetting
Om die redenen is in de Nota van Uitgangspunten gekozen voor een beleidsarme omzetting van bestaande regels. Deze werkwijze is eerder toegepast bij de wijziging van het omgevingsplan voor Binnenstad, Centrumschil en Noordpoort[5]. Met deze aanpak werkt de gemeente toe naar een tijdige omzetting van de regels vóór de wettelijke deadline. Daarmee wordt voldaan aan de wettelijke deadline en ontstaat een solide basis voor verdere ontwikkeling van het omgevingsplan.

Het omgevingsplan is daarbij geen eindbeeld, maar een dynamisch juridisch kader dat vergelijkbaar is met een verordening.

---

[5] Zie motivering bij het wijzigen van het omgevingsplan gemeente Meppel, 24 april 2025, raadpleegbaar via link.

Wanneer nieuwe beleidsinzichten ontstaan of initiatieven daartoe aanleiding geven, kunnen de regels worden aangepast. De beleidscyclus is juist bedoeld om de ambities en doelen die een gemeente stelt, te monitoren en waar nodig bij te sturen. Dat kan leiden tot aanpassing van de visie, omgevingsprogramma's en uiteindelijk tot wijzigingen van het omgevingsplan wanneer gekozen wordt voor reguleren. Deze cyclus wordt stapsgewijs opgebouwd in Meppel. Daarnaast bestaat de wettelijke taak om het omgevingsplan tijdig op orde te brengen.

Tegen die achtergrond moet ook de beleidsarme wijziging voor de bestaande industrie- en bedrijventerreinen worden gezien. Het wijzigingsbesluit legt de bestaande rechten vast en biedt daarmee duidelijkheid over de geldende mogelijkheden op dit moment. Dat regels in de toekomst kunnen worden aangepast op basis van nieuw beleid of beleidsuitwerking is inherent aan de werking van de beleidscyclus. Daar staat immers het kunnen bijsturen als doelen en ambities niet gehaald dreigen te worden centraal.

Betekenis van de aanbevelingen met betrekking tot het programma Ruimtelijke Economie
De aanbevelingen van de Commissie voor het programma Ruimtelijke Economie worden gewaardeerd en vormen waardevolle input voor toekomstige beleidsontwikkeling. De gemeente gaat aan de slag met het omgevingsprogramma Ruimtelijke Economie en kan daarbij deze aanbevelingen goed gebruiken. Mochten in dit programma grotere transformatieopgaven of substantiële beleidswijzigingen opgenomen worden dan zal, afhankelijk van de opgave, een milieueffectrapportage noodzakelijk zijn. Daarmee bieden deze aanbevelingen van de Commissie waardevolle input voor het op te stellen omgevingsprogramma.

Duidelijkheid en verwachtingen ondernemers en inwoners
De opmerking van de Commissie dat de gekozen aanpak tot onduidelijkheid en onzekerheid kan leiden, vraagt enige nuancering. In het wijzigingsbesluit zijn bestaande rechten beleidsarm omgezet en tijdens het communicatie- en participatieproces is herhaaldelijk benadrukt dat op dit moment geen nieuwe beleidskeuzes worden gemaakt. Daarmee is actief gewerkt aan verwachtingsmanagement en ontstaat een basis waarop toekomstige beleidsontwikkeling kan voortbouwen.

Tegelijkertijd kan worden erkend dat beleid ondernemers en omwonenden meer richting en duidelijkheid kan bieden. In zoverre heeft de Commissie een terecht aandachtspunt. Zoals in het Ambitiedocument uit 2019 door de gemeenteraad is vastgelegd, bevat de omgevingsvisie de hoofdlijnen van beleid en volgt de verdere uitwerking in omgevingsprogramma's. Nu de omgevingsvisie is vastgesteld maar de programma's nog grotendeels ontbreken, moeten ambities en doelen nog verder worden geconcretiseerd. Hoewel dit enige onzekerheid zou kunnen veroorzaken, staat daartegenover dat de gemeente moet voldoen aan de wettelijke verplichting om het omgevingsplan op orde te hebben.
Daarnaast geldt zoals eerder aangegeven dat in een werkende beleidscyclus bijgestuurd kan worden om ambities en doelen te realiseren.

Dit kan ook in de toekomst tot gevolg hebben dat regels uit het omgevingsplan aangepast worden naar aanleiding van monitoring en evaluatie. Dat maakt het sturen op ambities en doelen dynamisch waarbij beleid opstellen een belangrijke basis is. Om zo te kunnen werken moet Meppel wel de basis van het omgevingsplan op orde hebben.

Omgevingsplan eerder dan omgevingsprogramma
In de Nota van Uitgangspunten[6] is gekozen eerst een beleidsarme basis voor het omgevingsplan te realiseren en daarop vervolgens verder te bouwen. Daarmee ontstaat een beheersbaar, actueel en juridisch bruikbaar omgevingsplan dat voldoet aan de wettelijke eisen en dat voor de wettelijke termijn is omgezet. Om die reden wordt het wijzigingsbesluit voor het omgevingsplan eerder vastgesteld dan het programma Ruimtelijke Economie. Tegelijk wil de gemeente wel op korte termijn een omgevingsprogramma Ruimtelijke Economie opstellen. Het advies van de Commissie mer benadrukt het belang en relevantie van het beleid nog maar eens. Als de basis van het omgevingsplan op orde is kunnen daarna toekomstige ambities en beleidskeuzes via de beleidscyclus worden uitgewerkt en, waar nodig, worden vertaald naar aanpassingen van het omgevingsplan. Het omgevingsplan is immers gemeente dekkend en zal, anders dan een bestemmingsplan voor een bepaald gebied, sneller kunnen worden aangepast als onderdeel van de beleidscyclus.

4. Toelichting op de locatie bedrijventerrein Noord IV

De Commissie adviseert om een nadere onderbouwing te geven van de locatiekeuze ten opzichte van andere locaties vanwege de ligging van het plangebied in een beekdal met een complexe en kwetsbare waterhuishouding. De Commissie adviseert ook om te expliciet te onderbouwen dat aan de randvoorwaarden uit de provinciale omgevingsverordening voor ontwikkelingen in beekdalen kan worden voldaan.

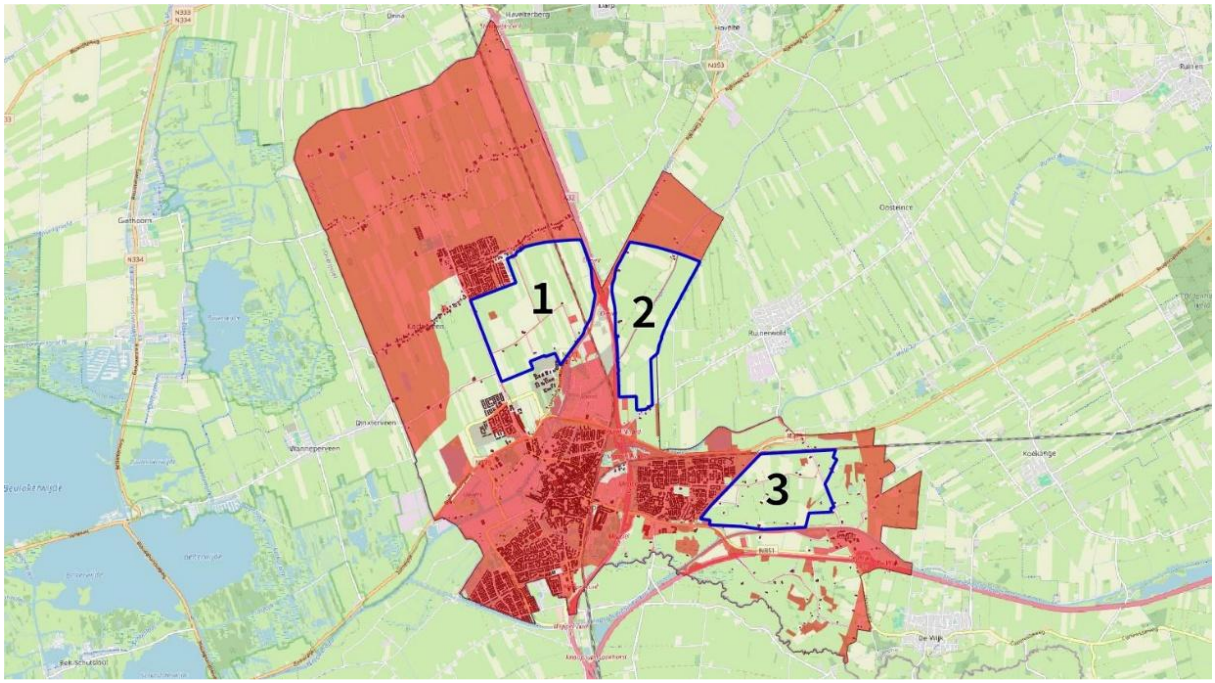
Provinciale omgevingsverordening
Noord IV ligt in een beekdal. In beginsel mogen hier geen kapitaalintensieve functies zoals een bedrijventerrein worden gerealiseerd. Met een omgevingsplan kan hiervan worden afgeweken als wordt aangetoond dat sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang, er geen sprake is van reële alternatieven, de functie op die locatie geen feitelijke belemmering om in de toekomst de afvoer- en bergingscapaciteit van het regionale watersysteem te vergroten en het negatieve effect op het watersysteem wordt in het desbetreffende ruimtelijke

[6] Nota van Uitgangspunten voor het wijzigen van het Omgevingsplan Industrie- en bedrijventerreinen, raadsvergadering 19 juni 2025, raadpleegbaar via link.

plan gecompenseerd. Dit blijkt uit artikel 3.36 van de POV. Er is in Meppel behoefte aan nieuwe bedrijventerreinen.

Het zwaarwegend maatschappelijk belang is in de motivering van het wijzigingsbesluit aangetoond en onderbouwd met een onderzoek. De keuze voor een bedrijventerrein in Noord IV is onderbouwd met een locatie-afweging. In de motivering is aangegeven dat de functie geen belemmering vormt voor het regionale watersysteem vanwege de ruimte in het aangrenzende gebied voor waterberging én de plannen van gemeente en waterschap voor een waterberging, waarvan de inzet is om deze aan de zuidelijke kant van de Oude Vaart te realiseren. In het omgevingsplan is verder rekening gehouden met een extra strenge waterbergingsnorm voor het nieuwe bedrijventerrein, daaraan wordt voldaan en dat is ook geborgd in de regels van het plan.

Bij het MER (en de motivering van de wijziging van het omgevingsplan) is een locatiestudie gevoegd waarin de mogelijke locaties voor een bedrijventerrein van de gewenste omvang in de gemeente Meppel zijn onderzocht. De locatiestudie is opgenomen als bijlage 2 bij deze oplegnotitie. Daarbij is gezocht naar locaties met een oppervlak van 250 hectare, om voldoende ruimte te bieden voor een verdere uitwerking van de locatiestudie naar de uiteindelijke plaatsing van een bedrijventerrein van 50 hectare binnen de geselecteerde locatie. Hieruit is een drietal locaties naar voren gekomen die geschikt kunnen zijn als locatie voor een nieuw bedrijventerrein.

In de locatiestudie komt locatie 1 vanuit milieu- en omgevingsaspecten naar voren als meest geschikte locatie. Echter, locatie 1 is ook deels in beeld als de toekomstige uitbreiding van Nieuwveense Landen, de woonwijk die aan de noordkant van Meppel in ontwikkeling is. Op een deel van het agrarische gebied waarvoor nog geen woonbestemming is opgenomen in

het Chw bestemmingsplan Meppel - Nieuwveense Landen (onderdeel van het tijdelijk deel van het Omgevingsplan gemeente Meppel) is voorkeursrecht[7] gevestigd. Deze locatie is in de omgevingsvisie ook al aangemerkt voor uitbreiding van woonwijken. Met de locatiestudie de keuze voor het bedrijventerrein nogmaals tegen het licht gehouden. Met oog op de uitbreiding van woongebieden wat ook een ambitie is, is gekozen voor locatie 2. Omdat locatie 2 in het verlengde ligt van de bestaande bedrijventerreinen Noord I, II en het al vastgestelde plan van Noord III. Daarmee is het, gelet op de omgevingsvisie, logischer om op locatie 1 woningbouw te realiseren dan een bedrijventerrein. In zekere zin in het locatieonderzoek bij deze wijziging alleen gefocust op het vestigen van een bedrijventerrein. Indien locatie 1 gekozen zou worden, dan zal de uitbreiding van Nieuwveense Landen elders moeten plaatsvinden. Gelet op de afwegingen in de omgevingsvisie is die locatie niet voorhanden, anders dan locatie 2. Het bouwen van een woonwijk op locatie 2 in het verlengde van Noord I, II en III is in die zin ook een ruimtelijk gezien onlogische keuze. Overigens is de verkeersafwikkeling bij locatie 1 een grote zorg omdat het verkeer van en naar het bedrijventerrein dan grotendeels langs of door een woonwijk plaats zal moeten vinden. Tegelijk ligt locatie 1 wel dichter bij de oprit van een snelweg dan locatie 3.

Gelet op het beekdal is daarom ook een derde optie onderzocht. Deze ligt niet in het beekdal maar wel in het landschappelijk kwetsbare gebied Broekhuizen. Deze locatie heeft qua milieugebruiksruimte een erg slechte score aangezien het midden in het landschap, naast een bestaande woonwijk ligt. In een oud historisch landschap dat bovendien in de omgevingsvisie beschreven staat als uniek en behoudenswaardig waar Meppel niet wil uitbreiden. Daar komt bij dat de ontsluiting van dit gebied bijzonder ongunstig is. De huidige weg langs de stadsrand is met name een ontsluitingsweg voor de wijk Oosterboer. De wegstructuur hier laat ontsluiting van een bedrijventerrein niet makkelijk toe. De investeringen in de infrastructuur zullen hier veel groter zijn dan bij gebied 1 en nog veel groter ten opzichte van locatie 2.

Keuze voor Noord IV

De voorkeurslocatie voor het nieuwe bedrijventerrein na Noord III is Noord IV, locatie 2 in de Locatiestudie. Het gebied Noord IV is al langere tijd in beeld voor een nieuw bedrijventerrein. In oktober 2020 is voorkeursrecht[8] gevestigd in Noord IV waarmee aangegeven is dat een verandering van functie geambieerd werd waaronder maar niet uitsluitend bedrijvigheid. In september 2023 is de structuurvisie Omgevingsprogramma Noord IV[9] door de raad vastgesteld. Daarin is voor het gebied de zogenaamde terugvaloptie Werklandschap opgenomen waarin het gebied in beeld is voor een bedrijventerrein in combinatie met onder andere de grootschalige opwek van windenergie. In de Omgevingsvisie gemeente Meppel[10] (april 2025)

---

[7] Vestiging voorkeursrecht Nieuwveense Landen (ontwikkelgebieden A, B en C), raadsvergadering 25 september 2025: raadpleegbaar via link.
[8] Vestiging voorkeursrecht gebied Noord IV, raadsvergadering 1 oktober 2020, raadpleegbaar via link.
[9] Omgevingsprogramma en planMER Meppel – Noord IV, raadsvergadering 28 september 2023, raadpleegbaar via link.
[10] Vaststelling omgevingsvisie gemeente Meppel, gemeenteraad 24 april 2025, raadpleegbaar via link.

is Noord IV wederom aangewezen als nieuwe werklocatie en na Noord III in beeld als het volgende gebied in Meppel waar een bedrijventerrein wordt gerealiseerd. In het gebied zijn, net als in het omgevingsprogramma, zoekgebieden opgenomen voor wind. De wijziging van het omgevingsplan en het MER ziet alleen op het nieuwe bedrijventerrein in Noord IV, voor wind wordt, als dat meer concreet is, een aparte procedure doorlopen. Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe zijn daarvoor het bevoegd gezag (projectbesluit).

In de omgevingsvisie is het volgende opgenomen over het nieuwe bedrijventerrein Noord IV. Naast de behoefte aan schuifruimte vanwege de transformatie van bestaande bedrijventerreinen, is er behoefte aan nieuwe werklocaties, zo blijkt uit behoefteramingen uitgevoerd door de provincie Drenthe, de Regio Zwolle en de gemeente zelf. Op dit moment is Noord III in ontwikkeling. De volgende grotere uitbreidingslocatie is Noord IV, dat nu nog een agrarische functie heeft. Hier ontwikkelt de gemeente in de toekomst bedrijvigheid in combinatie met de verduurzamingsopgaven. Voor Noord IV bouwt de gemeente voort op de vastgestelde structuurvisie ‘omgevingsprogramma Noord IV’. Tegelijk is de programmering (kwalitatief en kwantitatief) geactualiseerd om zo de grootste meerwaarde voor Meppel te bereiken. Bijvoorbeeld als belangrijke schakel in de energietransitie. In september 2023 stelde de gemeenteraad de structuurvisie ‘omgevingsprogramma Noord IV’ vast. Hier bouwen we op voort. Maar om de grootste meerwaarde voor Meppel te realiseren houden we de programmering tegen het licht. Uitgangspunt is het terugvalscenario “werklandschap”. Hiermee wordt Noord IV een aantrekkelijk werkgebied. Noord IV heeft een groene en landelijke uitstraling afgestemd op natuur- en landschapswaarden, vooral aan de randen ligt een robuuste groene rand. Aan de randen staan ook windturbines voor energieopwekking ten behoeve van de RES-opgave 1.0. Voordat de gemeente een definitieve keuze maakt voor de locatie van windenergie wordt onder andere gekeken naar aspecten als slagschaduw, geluid en landschappelijke inpassing. De verbinding tussen de windturbines en het bedrijventerrein is van groot belang. Hiermee wordt het bedrijventerrein direct aangesloten op het lokale energienetwerk. Als Meppel wordt aangesloten op de landelijke waterstof-backbone, dan is bedrijventerrein Noord IV hiervoor een logische plek.

Met name de kansen die er in Noord IV liggen voor de duurzame opwek van energie maakt Locatie 2 uitermate geschikt voor een nieuw duurzaam bedrijventerrein, zoals ook is opgenomen in de omgevingsvisie. Bovendien wordt momenteel het nieuwe middenspannings- en hoogspanningsstation van TenneT en Enexis gebouwd. Dit maakt een aansluiting op het net voor de nieuw te vestigen bedrijven mogelijk. Vanuit economisch oogpunt bezien is een bedrijventerrein gelegen aan de snelweg een mooie zichtlocatie en ruimtelijk gezien een logisch vervolg op Noord III.

5. Gevolgen voor Natura 2000-gebieden

Met name op het gebied van stikstof zijn er de afgelopen jaren de nodige ontwikkelingen in de jurisprudentie. Diverse uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) hebben geleid tot een aanpassing in de strategie van het motiveren van het wijzigingsbesluit voor het omgevingsplan. Hiervoor is een memo[11] opgesteld waarin verschillende opties beschreven zijn. Het uitgevoerde natuuronderzoek en stikstofberekening in het kader van het MER hebben mede aanleiding gegeven voor het opstellen van dit memo. Voor de volledigheid en ter verduidelijking is dit memo bij deze oplegnotitie gevoegd als bijlage 3. Deze memo voegt geen nieuwe informatie toe gelet op de uitwerking in de motivering van het wijzigingsbesluit *(paragraaf 6.14 Natuur van de motivering van het wijzigingsbesluit: Bijlage A geconsolideerd wijzigingsbesluit)*. Op basis van dit memo heeft het college een richting gekozen voor de motivering van het wijzigingsbesluit. Dit is verwerkt in de paragraaf natuur in de motivering van het wijzigingsbesluit.

Zoals eerder aangegeven heeft de Commissie door diverse ontwikkelingen de conceptstukken van het wijzigingsbesluit van het omgevingsplan ontvangen die enigszins anders waren dan de stukken die ter inzage zijn gelegd. Zoals hiervoor in paragraaf 1.4 is geduid hebben de juiste stukken ter inzage gelegen. Tot de stukken die ter inzage hebben gelegen heeft de Commissie mer zich dan ook toe beperkt. Toch geeft Commissie aan dat er ook nog wat valt op te merken over het onderdeel natuur in het MER dat ter inzage heeft gelegen.

In het MER is opgenomen dat de effecten van Deel A (bestaande industrie- en bedrijventerreinen) en Deel B (Noord IV) onderzocht worden. De Commissie geeft in het advies aan dat er geen eenduidigheid is in de beoordeling en de beschrijving van de consequenties. Dit heeft te maken met de aangepaste strategie op basis van uitspraken door de Afdeling tijdens het opstellen van het MER en het wijzigingsbesluit (zoals ook beschreven in het memo). In het MER wordt voor Deel A een onderzoeksopzet omschreven waarmee de gevolgen voor Natura 2000 gebieden onderzocht konden worden. Het gaat hierbij om bestaande industrie- en bedrijventerreinen. Hier is een onderzoek gedaan met daarbij een verwijzing naar deelonderzoek ‘Natuur’. Dit onderzoek is aangepast naar aanleiding van de wijziging van de strategie. Daardoor komen de beschrijving in hoofdstuk 11 en het natuuronderzoek van Ecoreest niet helemaal overeen met de passende beoordeling die als bijlage is bijgevoegd.

Verklaring van de verschillen
Deze verschillen zijn te verklaren door de volgende redenen. Bij het opstellen van het MER is in eerste instantie een ruimer beoordelingskader gekozen om te voorkomen dat in een later stadium de reikwijdte en het detailniveau van het onderzoek te beperkt zou zijn.

---

[11] Aangepaste strategie wijziging omgevingsplan, collegevergadering 24 maart 2026, raadpleegbaar via link.

Met name voor het onderdeel natuur (stikstof) is de rechtspraak de laatste jaren sterk in ontwikkeling. Omdat de passende beoordeling op een later moment is gemaakt zijn de uitgangspunten daarvan niet meer in het MER verwerkt voorafgaand aan de terinzagelegging. Dit komt met name tot uitdrukking in het feit dat het deelaspect natuur in het MER ziet op het hele gebied van het wijzigingsbesluit, terwijl (zoals ook in de motivering van het wijzigingsbesluit is toegelicht) de passende beoordeling uitsluitend ziet op de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein Noord IV. In zoverre is bij het opstarten van het MER-traject gekozen voor een zeer ruime opzet, zodat eventuele koerswijzigingen als gevolg van ontwikkelingen in de jurisprudentie op een later moment meegenomen konden worden. Dat heeft er evenwel toe geleidt dat in het MER-aspecten onderzocht zijn die in de latere koerswijziging niet zijn meegenomen als onderdeel van het plan. Mede daardoor heeft de commissie MER verschillende stukken ontvangen die op sommige punten een afwijkend beoordelingskader hanteerden.

Achtergrond van de koerswijziging
Op de bestaande bedrijventerreinen is veelal sprake van al langer bestaande bebouwing en liggen (omvangrijke) nieuwe bouwactiviteiten niet in de lijn der verwachting. Milieutechnisch is vooral de onbenutte milieuruimte relevant voor deze deelgebieden. Zoals ook in de passende beoordeling is aangegeven, worden weliswaar bestaande bouw- en gebruiksmogelijkheden meegenomen, maar stuurt het omgevingsplan niet op de realisatie daarvan. Als en voor zover dit deel afzonderlijk zou worden vastgesteld zou daarbij volstaan kunnen worden met een mer-beoordeling, omdat de milieueffecten hoofdzakelijk veroorzaakt worden door de bestaande situatie en dat – hoewel niet uitgesloten – benutting van de onbenutte ruimte weliswaar niet uitgesloten is, maar naar verwachting hoogstens verwaarloosbare milieueffecten zou hebben.

Zoals ook volgt uit de motivering van het wijzigingsbesluit (en de passende beoordeling) is de onbenutte ruimte op de bestaande bedrijventerreinen niet aangemerkt als ruimtelijke ontwikkeling. Weliswaar is benutting van die ruimte op langere termijn niet uitgesloten, maar tegelijkertijd verschilt die situatie niet van de situatie dat het wijzigingsbesluit niet genomen wordt: ook dan is niet uitgesloten dat de onbenutte ruimte alsnog benut zal worden, waarbij bovendien opgemerkt moet worden dat het in gebruik nemen van die ruimte niet gekoppeld is aan een vergunningplicht. In zoverre leidt zowel een besluit om het wijzigingsbesluit wel vast te stellen als een besluit om dat toch niet te doen tot dezelfde materiële uitkomst, waarbij er onderaan de streep geen wijzigingen in de fysieke leefomgeving plaats vinden als gevolg van dit (deel van het) besluit.

Natuur in de motivering
In de motivering voor het deelaspect natuur is dit aspect van het besluit uitvoerig toegelicht, waarbij enerzijds het ontbreken van het sturende karakter van het omgevingsplan en anderzijds de beleidsarme omzetting benadrukt worden om aan te geven dat de onbenutte ruimte op de bestaande bedrijventerreinen niet gezien moet worden als ruimtelijke ontwikkeling. Juist omdat het Hof van Justitie bij de beoordeling of sprake is van een plan of project vooral

kijkt naar de te verwachten gevolgen van een plan, is in dit geval geen sprake van een plan in de zin van een nog te realiseren ontwikkeling waarbij gestuurd wordt op realisatie met een maximale invulling, het bestaande bedrijventerrein is immers bestaand en hoeft niet gerealiseerd te worden. Hoewel de onbenutte planologische mogelijkheden wel worden meegenomen, wordt met het wijzigingsbesluit niet gestuurd op het invullen en/of benutten van die onbenutte ruimte. Juist omdat de gevolgen van het consoliderende wijzigingsbesluit voor het deelgebied bestaande bedrijventerreinen (zeer) beperkt zullen zijn, ligt een beoordeling op gelijke voet met nieuwe ontwikkelingen minder in de rede, waar mogelijk wel grotere effecten te verwachten zijn.

Significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden zijn daarmee uitgesloten voor de bestaande industrie- en bedrijventerreinen. Voor het nieuwe bedrijventerrein Noord IV is een passende beoordeling ter inzage gelegd. Op basis van de passende beoordeling kunnen significant negatieve effecten ook worden uitgesloten voor de ontwikkeling van Noord IV. Dit betekent ook dat de conclusies uit het MER-rapport t.a.v. het aspect Natura 2000 (onderdeel stikstof) als neutraal effect kunnen worden beschouwd, na toepassing van het vrijkomende agrarische saldo voor de ontwikkeling van Noord IV en de ten behoeve daarvan uitgevoerde toets aan het additionaliteitsvereiste.

Gelet op deze ontwikkelingen is de motivering van het wijzigingsbesluit omgevingsplan verder aangescherpt en uitgebreid op dit onderdeel ten opzichte van het ontwerp wijzigingsbesluit dat ter inzage heeft gelegen (zie *Paragraaf 6.14 Natuur van de motivering van het wijzigingsbesluit: Bijlage A - geconsolideerd wijzigingsbesluit*). Daarmee wordt tegemoetgekomen aan de door de commissie MER geuite zorgen. Naar aanleiding van dit advies is in deze oplegnotitie voor het deelaspect natuur in het MER-aansluiting gezocht bij de passende beoordeling. Op basis daarvan wordt in deze aanvulling het milieueffect als neutraal beoordeeld.

Uit de passende beoordeling blijkt dat het besluit geen negatieve significante gevolgen heeft voor betrokken Natura 2000-gebieden, althans dat kan worden uitgesloten dat het de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied aantast. Daarmee wordt ook voldaan aan het tweede punt van het advies van de commissie MER in relatie tot het deelaspect natuur, door een alternatief binnen de kaders van de natuurwetgeving uit te werken in de motivering van het wijzigingsbesluit van het omgevingsplan.

6. Bijlagen

1. Omgevingsplan industrie- en bedrijventerreinen gemeente Meppel, toetsingsadvies over het milieueffectrapport
2. Locatiestudie bedrijventerrein Noord IV

Duurzaamheid in Gemeente Meppel

Gemeente Meppel staat voor duurzaamheid. Dit document is ontworpen voor online gebruik.
Wil je het document toch printen? Print dan in zwart-wit en minimale printkwaliteit.

Kijk voor meer informatie over duurzaamheid in Gemeente Meppel op www.meppel.nl/duurzaam.

Commissie voor de
milieueffectrapportage

40 jaar milieueffect-rapportage

Omgevingsplan industrie- en bedrijventerreinen gemeente Meppel

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

3 september 2026 | projectnummer: 4031

1 Advies over het MER in het kort

De gemeente Meppel wil de regels voor alle bestaande industrie- en bedrijventerreinen[1] en voor het nieuw te realiseren bedrijventerrein Noord IV (circa 50 hectare bruto bedrijventerrein)[2] vastleggen in een omgevingsplan. Voor het besluit hierover is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.[3] De gemeente heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: 'Commissie') gevraagd te adviseren over het MER. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Wat staat in het MER?

Het rapport bestaat uit deel A en deel B. In deel A is een aantal alternatieven onderzocht voor de invulling van de bestaande terreinen. Het basisalternatief gaat uit van het invullen van alle ruimte, die momenteel nog niet is benut. Daarnaast is een alternatief onderzocht dat uitgaat van het stimuleren van de circulaire economie en een alternatief waarin door de gemeente wordt gestuurd op milieucategorieën of watergebondenheid. Binnen dit laatste alternatief zijn drie sub-alternatieven onderscheiden.[4] Het basisalternatief heeft negatieve effecten op natuur, water en klimaat, verkeer, landschap en archeologie. De andere alternatieven wijken hiervan op onderdelen af.[5] Het voorkeursalternatief bestaat grotendeels uit het basisalternatief, aangevuld met enkele maatregelen, zoals watergebonden bedrijvigheid langs het Meppelerdiep en natuurinclusief bouwen.

In deel B zijn twee alternatieven onderzocht voor het nieuwe bedrijventerrein Noord IV, binnen een zoekgebied van in totaal 80 ha: alternatief West en alternatief West en Oost. De verschillen tussen de alternatieven zijn beperkt. Beide alternatieven hebben negatieve effecten op natuur (door stikstofemissies), landschap, cultureel erfgoed en archeologie, verkeer, water en klimaat en geluidhinder. Alternatief West is gekozen als voorkeursalternatief, vanwege kosten, kansen voor een samenhangend netwerk en de mogelijkheden om de waterhuishouding te verbeteren.

Wat is het advies van de Commissie?

Het MER is uitgebreid en voorzien van een grote hoeveelheid bijlagen. Ook het ontwerp-wijzigingsbesluit voor het omgevingsplan bevat een groot aantal bijlagen en achterliggende onderzoeken. Van sommige onderzoeken zijn relevante conclusies echter niet in het MER opgenomen of daarin moeilijk te vinden.[6] Het is lastig om een goed overzicht en eenduidig

---

1 Dit zijn de terreinen Oevers A, B, C, D en E, Noord I, II en III, Blankenstein, Spijkerserve en Rogat.

2 In de samenvatting van het MER is 40 hectare bruto aangegeven. Het omgevingsplan gaat uit van een ruimtebeslag van 50 hectare, zodat bij de invulling voldoende ruimte is voor (energie)infrastructuur, groen en water(berging).

3 Witteveen + Bos, 24 april 2026: *MER industrie- en bedrijventerreinen gemeente Meppel.*

4 Subalternatief 2a gaat uit van het volledig benutten van de beschikbare milieuruimte door het invoeren van een 'ondergrens'; Subalternatief 2b gaat ervan uit dat op terreinen Oevers A t/m D alleen haven- en watergebonden bedrijven gevestigd worden, subalternatief 2c van het verhogen van de milieucategorie op Noord III.

5 Het alternatief circulaire economie scoort het gunstigst op duurzaamheid, de alternatieven met zwaardere bedrijvigheid (2a en 2c) veroorzaken de meeste negatieve milieueffecten, onder andere op geluid, luchtkwaliteit en gezondheid.

6 Bij aanvang van de advisering over het MER heeft de Commissie verschillende documenten toegestuurd gekregen, waaronder een deelrapport stikstof en een Passende beoordeling voor het gehele omgevingsplan. De gemeente heeft de Commissie later in het traject gemeld dat de genoemde documenten niet ter inzage zijn gelegd en niet openbaar beschikbaar zijn. Verder is het locatieonderzoek voor bedrijventerrein Noord IV in het MER lastig terug vinden.

beeld te krijgen van (de voorgeschiedenis van) het omgevingsplan en de belangrijkste conclusies voor de besluitvorming.

De wijziging van het omgevingsplan loopt vooruit op het opstellen van een programma ruimtelijke economie, waarin de ambities voor economie en bedrijvigheid voor de gemeente Meppel uitgewerkt zullen worden. Dit programma zal naar verwachting sterk sturend zijn voor de daadwerkelijke invulling van de bedrijventerreinen, vooral van het nieuwe bedrijventerrein Noord IV. Het voorafgaand aan het programma vaststellen van een omgevingsplan leidt er mogelijk toe dat nu keuzes worden gemaakt, die op basis van het programma later aangepast of heroverwogen moeten worden. Dit leidt ook tot onduidelijkheid en onzekerheid voor ondernemers en omwonenden.

De Commissie beveelt aan om het programma ruimtelijke economie zo spoedig mogelijk op te stellen, in samenwerking met de provincie, ondernemers en andere betrokken partijen. Bij voorkeur vindt vaststelling van dit programma plaats voordat het omgevingsplan wordt vastgesteld, dan wel zo spoedig mogelijk daarna, om de periode van onduidelijkheid en onzekerheid zo kort mogelijk te houden.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER dat belangrijke informatie ontbreekt. Het aanvullen van die informatie is essentieel om het belang van de leefomgeving volwaardig mee te kunnen wegen bij het besluit over het omgevingsplan. Het gaat om de volgende punten:

- **Samenhang beleid en omgevingsplan bedrijventerreinen**. Verduidelijk voor alle bedrijventerreinen in de gemeente Meppel de samenhang tussen omgevingsvisie, programma ruimtelijke economie, omgevingsplan en vervolgbesluiten. Geef aan hoe de ambities van de omgevingsvisie en het milieubelang bij elk te nemen besluit meewegen.
- **Bedrijventerrein Noord IV (MER deel B).** Geef een nadere onderbouwing van de locatiekeuze ten opzichte van andere locaties. Het plangebied ligt in een beekdal met een complexe en kwetsbare waterhuishouding. Onderbouw daarom expliciet dat aan de randvoorwaarden uit de provinciale omgevingsverordening voor ontwikkelingen in beekdalen kan worden voldaan.
- **Gevolgen voor Natura 2000-gebieden:**
    - De effecten van stikstofdepositie voor Natura 2000-gebieden, in het MER en andere documenten, zijn niet eenduidig beoordeeld. Zorg voor een eenduidige beoordeling van deze effecten en beschrijf de consequenties daarvan.
    - Het voornemen leidt tot permanente effecten op Natura 2000-gebieden. Het MER geeft niet de onderbouwing dat aantasting van de natuurlijke kenmerken van deze gebieden kan worden voorkomen. Beschrijf een alternatief dat binnen de kaders van de natuurwetgeving wel kan leiden tot vaststelling van de beoogde omgevingsplanwijziging.

De Commissie adviseert deze informatie in een aanvulling op het MER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over de wijziging van het omgevingsplan.

Tot slot wijst de Commissie erop dat in het MER is aangegeven dat dit MER kan dienen als project-MER voor de ontwikkeling van Noord IV. Het omgevingsplan maakt echter geen (bouw)activiteiten direct mogelijk. Daarvoor geldt een omgevingsvergunningplicht voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit. In ieder geval wat betreft het project ‘industrieterrein’ (en ‘stedelijk ontwikkelingsproject’) geldt er voor het omgevingsplan geen project-mer-

plicht, maar alleen een plan-mer-plicht.[7] De project-mer-(beoordelings)plicht schuift door naar de omgevingsvergunning(en) voor binnenplanse omgevingsplanactiviteiten. De Commissie constateert dat het MER deel B niet het detailniveau heeft dat noodzakelijk is voor een project-MER, mede doordat de invulling van het terrein nog erg onzeker is.

In de volgende hoofdstukken licht de Commissie haar oordeel toe en geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject.

Figuur 1: Industrie- en bedrijventerreinen waarop wijziging van het omgevingsplan van toepassing is (bron: MER)

Aanleiding MER

De gemeente Meppel wil de regels voor alle bestaande industrie- en bedrijventerreinen en voor het nieuw te realiseren bedrijventerrein Noord IV vastleggen. Hiervoor wordt een wijzigingsbesluit van het omgevingsplan voorbereid. Omdat de gemeente op voorhand geen categorieën bedrijven wil uitsluiten, is het omgevingsplan mogelijk kaderstellend voor verschillende projecten die mer-(beoordelings)plichtig zijn volgens bijlage V van het Omgevingsbesluit. Bovendien is voor het omgevingsplan een Passende beoordeling nodig, vanwege mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden zoals De Wieden en Weerribben. Daarom is voor het omgevingsplan een plan-MER opgesteld.

Het MER stelt dat voor het nieuwe bedrijventerrein Noord IV het MER tevens als project-MER dient, op grond van de categorieën J10 (industrieterrein) en J11 (stedelijk ontwikkelingsproject). Het ontwerp-omgevingsplan maakt echter geen activiteiten direct mogelijk, maar bevat een vergunningplicht voor iedere (bouw)activiteit. Dat betekent dat het omgevingsplan kaderstellend is voor een vervolgbesluit/ vervolgbesluiten (binnenplanse omgevingsplanactiviteit: OPA). Bij een OPA voor een vervolgbesluit is alsnog een project-mer of mer-beoordeling nodig.

[7] Zie artikel 11.8 lid 3 van het Omgevingsbesluit.

Rol van de Commissie
De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van Meppel – besluit over wijziging van het omgevingsplan.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken die bij het advies zijn gebruikt staan op de website. Deze zijn te vinden door nummer 4031 op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en geeft zij adviezen voor de op te stellen aanvulling. Deze adviezen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming door de gemeenteraad van Meppel.

In de tekst wordt ook een aantal aanbevelingen gedaan. Deze zijn bedoeld om de kwaliteit van de besluitvorming, nu en in de toekomst, te verbeteren.

2.1 Bedrijventerreinen Meppel: beleid en omgevingsplan

Omgevingsvisie en programma ruimtelijke economie

In haar omgevingsvisie uit 2025[8] heeft de gemeente Meppel ambities opgenomen en een specifiek doel voor economie en bedrijventerreinen: *'Wij bieden onze bedrijven de ruimte om toekomstbestendig te ondernemen. Op bestaande bedrijventerreinen waar het kan, op nieuwe bedrijventerreinen als het moet.'* In de omgevingsvisie wordt gesproken over transformatie van bestaande terreinen en realisatie van nieuwe terreinen, waardoor onder andere 'schuifruimte' ontstaat binnen de bestaande terreinen.

Aangegeven is dat deze doelen uitgewerkt zullen worden in een programma ruimtelijke economie. Dit programma zal worden opgesteld in overleg met ondernemers. Dit programma is nog niet opgesteld, en wordt in het ontwerp-wijzigingsbesluit voor het omgevingsplan[9] (verder: 'omgevingsplan') en het MER niet genoemd.

Omgevingsplan voorafgaand aan programma ruimtelijke economie

Het omgevingsplan heeft betrekking op de bestaande bedrijventerreinen van de gemeente Meppel[10], en op het nieuw geplande bedrijventerrein Noord IV (zie figuur 1). Het omgevingsplan heeft een globaal karakter. Dat wil zeggen dat veel ruimte wordt opengehouden voor nadere invulling. Het MER is onderverdeeld in twee delen. Deel A gaat over bestaande bedrijventerreinen, deel B over het nieuw te ontwikkelen terrein Noord IV.

---

8 *Omgevingsvisie Meppel, samen bouwen aan duurzaam geluk*. Vastgesteld door de gemeenteraad op 24 april 2025

9 *Omgevingsplan gemeente Meppel, wijzigingsbesluit industrie- en bedrijventerreinen*, versie 11 juni 2026. Zie Omgevingsplan gemeente Meppel, wijzigingsbesluit industrie- en bedrijventerreinen - Regels op de kaart - Omgevingsloket

10 Met uitzondering van Transformatiegebied Noordpoort en Bedrijventerrein Noord III waarvoor eerder al een bestemmingsplan is vastgesteld.

De Commissie constateert dat het vaststellen van een omgevingsplan voorafgaand aan de uitwerking van het programma ruimtelijke economie een aantal consequenties heeft:

- Doordat het beleid voor bedrijventerreinen nog niet concreet is uitgewerkt, zijn nog geen doelen vastgesteld of keuzes gemaakt voor het (economische) profiel en karakter van de bedrijvigheid en verschillen tussen de afzonderlijke terreinen. Hierdoor zijn nog geen overkoepelende beleidsuitgangspunten beschikbaar voor de bestaande bedrijventerreinen, als basis voor het alternatievenonderzoek. Dit maakt een integrale afweging voor het geheel aan bedrijventerreinen (inclusief het nieuwe bedrijventerrein Noord IV) op dit moment nog niet goed mogelijk.
- Het ligt voor de hand dat deze keuzes worden gemaakt in het programma, waarbij – mede op basis van een plan-MER – verschillende mogelijke samenhangende invullingen (strategische alternatieven) vergeleken kunnen worden. Daarmee wordt recht gedaan aan de kansen die Meppel biedt voor nieuwe bedrijvigheid (onder ander door de centrale ligging en bereikbaarheid over water, spoor en weg) en wordt zicht gekregen op belemmeringen of risico's.
- Mede omdat een programma nog ontbreekt, kiest de gemeente voor de bestaande bedrijventerreinen voor een 'beleidsarm' omgevingsplan. Dat wil zeggen dat er geen ingrijpende nieuwe beleidskeuzes worden gemaakt. De vergelijking van alternatieven in het MER deel A heeft mede hierdoor weinig meerwaarde. De uitgangspunten zijn weinig specifiek en weinig onderscheidend, en de werkelijke invulling is nog zeer onzeker. Daardoor zijn ook de effecten nog onzeker (zie paragraaf 2.2. van dit advies).
- Het vaststellen van het omgevingsplan leidt ertoe dat nu keuzes worden gemaakt, die op basis van het programma mogelijk aangepast of heroverwogen moeten worden. Bijvoorbeeld waar het gaat om het creëren van 'schuifruimte', het nader invullen van ambities voor duurzaamheid, circulariteit en een gezonde leefomgeving en/of het inspelen op toekomstplannen en behoeftes van bestaande en nieuwe bedrijven en op de ligging en gebiedskenmerken van de afzonderlijke terreinen.
- Het bovenstaande kan leiden tot onduidelijkheid en onzekerheid voor ondernemers en omwonenden. Bovendien kan dit tot gevolg hebben dat keuzes voor de ontwikkeling van bepaalde terreinen niet goed passen bij latere integrale beleidswijzigingen.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER een duidelijk (schematisch) overzicht op te nemen van de genomen en te nemen besluiten die relevant zijn voor bedrijventerreinen in de gemeente Meppel. Maak daarmee duidelijk wat de samenhang is tussen omgevingsvisie, programma ruimtelijke economie, omgevingsplan (deel A en B) en vervolgbesluiten. Betrek hierbij ook relevant beleid en onderzoek in regionaal verband, waaronder Fluvius. Geef aan hoe in elk besluit gezorgd wordt dat het milieubelang en de gemeentelijke ambities (vastgelegd in de omgevingsvisie) volwaardig kunnen meewegen.

Aanbevelingen voor programma ruimtelijke economie

De Commissie beveelt aan om het programma ruimtelijke economie zo spoedig mogelijk op te stellen, in samenwerking met de provincie, ondernemers en andere betrokken partijen. Bij voorkeur vindt vaststelling van dit programma plaats voordat het omgevingsplan wordt vastgesteld, dan wel zo spoedig mogelijk daarna, om de periode van onduidelijkheid en onzekerheid zo beperkt mogelijk te houden. De planning voor de invulling van Noord IV lijkt overigens voldoende mogelijkheden te bieden om met de invulling van het terrein te wachten totdat het programma is vastgesteld.

Het vooraf de tijd nemen om een visie voor de gemeente te ontwikkelen (in de vorm van het genoemde programma) draagt bij aan de regionale positionering van de gemeente, waar ondernemers over een langere periode baat bij zullen hebben. Gebruik het opstellen van het programma om een overkoepelende en systematische afweging te maken over economische profilering en (gewenste) milieucategorieën van alle bedrijventerreinen (bestaand en nieuw). Gebruik het MER bij het programma om integrale strategische alternatieven te vergelijken. Om dit MER effectief te benutten voor integraal overkoepelend beleid voor bedrijventerreinen is het nodig om een goed beeld te verkrijgen van:

- Huidige situatie, bestaande kwaliteiten en knelpunten, mede op basis van grondige systeemanalyse van water en bodem in samenhang met andere functies.
- Behoefte en aanbod aan specifieke bedrijvigheid.
- Concretere invulling van ambities ten aanzien van economische profilering, circulariteit, wonen en werken, gezondheid en ruimtelijke kwaliteit.
- Betrek hierbij ook de samenhang en groei van de gemeente, waarbij economie op een evenwichtige manier meegroeit met het inwoneraantal van de gemeente[11].
- Plaats de economische structuurversterking in een regionaal perspectief en betrek daarbij de specifieke kracht en kenmerken van de gemeente Meppel (zoals overslagmogelijkheden land/water en circulaire bedrijvigheid).[12]

Dit zou de basis moeten vormen voor integrale alternatieven, waarbij op basis van randvoorwaarden en doelstellingen per locatie gevarieerd kan worden in type bedrijvigheid, in samenhang met andere functies (mobiliteit, cultuurhistorische structuren, ligging in landschappelijke structuur of stedelijke structuren).

2.2 Bestaande bedrijventerreinen (deel A)

2.2.1 Alternatieven

Deel A van het MER heeft betrekking op bestaande bedrijventerreinen in de gemeente Meppel: Oevers A, B, C, D en E, Noord I, II en III, Blankenstein, Spijkerserve en Rogat. Deze terreinen zijn al voor een (groot) deel ingevuld, maar op enkele terreinen is nog ongebruikte (latente) ruimte aanwezig. Volgens het MER (paragraaf 1.2.3) bedraagt deze ruimte in totaal 19 hectare. De alternatieven die in het MER zijn onderzocht hebben betrekking op de invulling van deze latente ruimte.

Het basisalternatief gaat uit van het invullen van alle ongebruikte ruimte met bedrijvigheid volgens de nu geldende regels en milieucategorieën (zie tabel 3.1 van het MER). De andere alternatieven gaan ook uit van het invullen van deze ruimte, maar met aanpassing van de uitgangspunten voor een deel van de terreinen:

1. Circulaire Economie: het stimuleren van circulariteit op bestaande bedrijventerreinen.
2. Sturing type bedrijven:
    a) Ondergrens: het opnemen van een ondergrens, zodat de beschikbare milieuruimte volledig wordt benut.[13]

[11] Zie bijvoorbeeld de aanpak van de gemeente Rotterdam, waarin economische structuurversterking in samenhang is gepositioneerd met strategische hoofdkeuzes uit de Omgevingsvisie.

[12] Zie bijvoorbeeld de strategische positionering en afstemming van economische sectoren in de Provincie Zuid Holland.

[13] In de huidige situatie zijn op enkele bedrijventerreinen een groot aantal bedrijven gevestigd met een lage milieucategorie, terwijl een hogere categorie is toegestaan.

b) Haven- en watergebonden bedrijven: alleen watergebonden activiteiten toestaan bij nieuwe bedrijven op Oevers A, B, C en D.
c) Hogere milieucategorie: toestaan van een hogere milieucategorie op Noord III.

De Commissie constateert dat de onderzochte alternatieven weinig concreet zijn uitgewerkt en dat het onderscheid ertussen lastig te bepalen is. De alternatieven lijken dan ook weinig meerwaarde te hebben voor de besluitvorming. Dat komt vooral door het ontbreken van het eerdergenoemde programma, met beleidsuitgangspunten voor bedrijvigheid in het algemeen en voor de afzonderlijke terreinen. Het ontbreken van dit beleid lijkt ook de reden te zijn dat het basisalternatief (aangevuld met enkele extra maatregelen zoals watergebonden bedrijvigheid langs het Meppelerdiep en natuurinclusief bouwen) is gekozen als het voorkeursalternatief.

De Commissie beveelt aan om het op te stellen programma (en de verdere uitwerking daarvan) te gebruiken om de alternatieven uit het MER deel A nader in te vullen. De informatie uit het MER deel A kan daarbij als uitgangspunt worden gebruikt.

2.2.2 Effecten

De beoordeling van de effecten van de alternatieven is samengevat in tabel 0.4 (samenvatting MER). Daaruit blijkt dat alle alternatieven leiden tot grote negatieve effecten, vooral op natuur, water en klimaat, verkeer, landschap en archeologie.

De beschrijving en beoordeling van effecten is op hoofdlijnen onderbouwd, maar is methodisch soms niet goed te volgen. Bovendien zijn er nog grote onzekerheden omdat de werkelijke invulling per bedrijventerrein nog onzeker is. Daarom wordt gebruik gemaakt van aannames, die niet altijd goed onderbouwd en soms discutabel zijn. Ter illustratie:

- **Verkeer**: het MER geeft aan dat de huidige situatie en de referentiesituatie qua verkeer niet tot knelpunten leiden. Voor de verschillende alternatieven zijn de aspecten afwikkeling autoverkeer en scheepvaartverkeer (gebruiksfase) negatief beoordeeld en het criterium veiligheid en leefbaarheid neutraal. Deze beoordelingen zijn onvoldoende gemotiveerd. Een (lichte) toename van de scheepvaart leidt niet per definitie tot effecten op de afwikkeling. Bovendien kan een toename van scheepvaart leiden tot een afname van vrachtverkeer op de weg.
- **Geluid:** het MER geeft aan dat het basisalternatief, alternatief circulaire economie en alternatief haven- en watergebonden bedrijven neutraal scoren op het aspect geluid, terwijl bij al deze alternatieven sprake is van invulling van de lege kavels met bedrijven. Dit zal altijd leiden tot extra geluid. Daarnaast is er bij invulling van lege kavels op een gezoneerd industrieterrein, waarbij nog beschikbare geluidruimte wordt ingevuld, ook sprake van een toename van het geluid. Dit wordt in het MER echter als neutraal gescoord.
- **Luchtkwaliteit:** bij de subalternatieven 'ondergrens' en 'hogere milieucategorie' wordt gesteld dat een hogere milieucategorie leidt tot een toename van (zwaar) wegverkeer en hogere emissies naar de lucht. Dit hoeft niet het geval te zijn. Milieucategorieën zijn ingedeeld op basis van belasting van het milieu, waarbij voornamelijk geluid, geur en veiligheid de onderscheidende indicatoren zijn voor de categorie indeling. Zo kent een distributiecentrum met een milieucategorie 3.1 of 3.2 veel meer zwaar wegverkeer dan scheepswerf met een milieucategorie 5.1.
- **Landschap en cultuurhistorie**: de beoordeling van de effecten op landschap en cultuurhistorie is gebaseerd op algemene aannames en uitgangspunten (zoals afname

van openheid, toename van industriële uitstraling of versterking van de identiteit van de haven- en industriezone). De werkelijke effecten zijn echter sterk afhankelijk van te maken keuzes over de inrichting en de aard van nieuwe bedrijven. Bovendien zijn veel van de effecten het gevolg van de bestaande situatie. De nog resterende te ontwikkelen kavels dragen mogelijk slechts beperkt bij aan effecten op landschap en cultuurhistorie. Bij grootschaliger transformaties van de bedrijventerreinen zullen deze effecten veel fundamenteler zijn.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Het MER bevat uitgebreide lijsten met maatregelen om negatieve effecten te mitigeren (verzachten) en/of te compenseren. Het verband tussen deze maatregelen en de geconstateerde negatieve effecten is niet altijd duidelijk. Veel maatregelen zijn nog nauwelijks uitgewerkt en in sommige gevallen zijn maatregelen (nog) niet te bepalen. De effectiviteit van de maatregelen is mede daardoor ook nog onduidelijk.

De Commissie beveelt aan om de informatie uit het MER deel A te gebruiken bij het op te stellen programma en de verdere uitwerking daarvan. Zorg daarbij voor een navolgbare onderbouwing van de effecten en een logisch verband met mitigerende en compenserende maatregelen.

2.3 Bedrijventerrein Noord IV (MER deel B)

2.3.1 Onderbouwing locatie

In het MER deel B zijn twee alternatieven onderzocht voor de realisatie van een nieuw bedrijventerrein Noord IV. Beide alternatieven liggen in hetzelfde zoekgebied van 80 hectare, maar het MER beschrijft geen locatiealternatieven. Het zoekgebied is eerder vastgelegd in de omgevingsvisie. In het OER bij de omgevingsvisie heeft geen vergelijking van verschillende mogelijke locaties voor het nieuwe bedrijventerrein plaatsgevonden.

De locatie Noord IV ligt in het beekdal van de voormalige veenstroom De Oude Vaart. Zoals het MER aangeeft, kan volgens artikel 3.36 van de Provinciale omgevingsverordening (POV) een omgevingsplan dat betrekking heeft op gebieden in het beekdal, niet voorzien in nieuwe kapitaalintensieve functies. In afwijking hierop is dit alleen mogelijk wanneer wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

1. er is sprake van een zwaarwegend maatschappelijk belang;
2. er zijn geen reële alternatieven;
3. de functie vormt op die locatie geen feitelijke belemmering om in de toekomst de afvoer- en bergingscapaciteit van het regionale watersysteem te vergroten;
4. het negatieve effect op het watersysteem wordt in het desbetreffende ruimtelijke plan gecompenseerd.

De Commissie constateert dat in het MER onvoldoende is gemotiveerd dat voor de locatie Noord IV aan deze voorwaarden wordt voldaan. Dit geldt met name voor voorwaarde 2 en voorwaarde 3.

Voorwaarde 2 'geen reële alternatieven'

Voor de onderbouwing van de locatiekeuze wordt in het MER verwezen naar een locatieonderzoek.[14] In dit onderzoek is locatie Noord IV vergeleken met twee andere locaties: Nieuwveense Landen (ten westen van Noord IV) en Kuipersdijkje (aan de oostkant van Meppel). Uit de vergelijking blijkt dat de locatie Nieuwveense Landen beter scoort dan Noord IV, op grond van externe veiligheid, verkeersveiligheid, natuur, landschap en waterveiligheid. Deze locatie ligt niet in het beekdal van de Oude Vaart.

Uit de begeleidende tekst is op te maken dat de gemeente desondanks kiest voor Noord IV, op basis van milieugebruiksruimte en ontsluiting op de snelweg. Omdat het programma ruimtelijke economie nog niet is opgesteld is nog niet goed te onderbouwen welke eisen aan het nieuwe bedrijventerrein gesteld moeten worden, bijvoorbeeld op basis van economische profilering of het creëren van schuifruimte voor andere bedrijventerreinen. Daarmee is onvoldoende onderbouwd dat er geen reële alternatieven zijn voor dit bedrijventerrein.

Voorwaarde 3 'geen belemmering regionale watersysteem'

Gezien de complexe hydrologische situatie in een groot deel van de gemeente Meppel is begrip van het systeem noodzakelijk voor het maken van toekomstbestendige ruimtelijke keuzes en het bepalen van noodzakelijke mitigerende maatregelen. Het MER geeft hierover weinig informatie. Naar aanleiding van eerdere vragen van de Commissie is door de gemeente verwezen naar onderzoeken en beleid op basis van regionale samenwerking tussen de provincies Overijssel en Drenthe, Waterschap Drents Overijsselse Delta en verschillende gemeentes (Fluvius).[15]

Het belangrijkste (geo)hydrologische risico is de combinatie van 50 hectare functieverandering, verharding, gewijzigde infiltratie, piekafvoer en de kwetsbaarheid van het beekdal. De huidige gemeentelijke regels voor 20% groen/water en minimaal 30 mm berging zijn hiervoor al belangrijke mitigerende maatregelen, evenals het feit dat afvloeiend hemelwater op Noord IV maximaal eenmaal per jaar gedurende maximaal 12 uur tot maximaal 10 cm diep op het buitenterrein blijven staan. Daarmee accepteert de gemeente gecontroleerde tijdelijke inundatie als onderdeel van het watersysteem. Ook werkt de gemeente samen met het waterschap aan natuurvriendelijke oevers, watervertraging en vispasseerbaarheid.

De Commissie heeft waardering voor de grondige gezamenlijke aanpak, maar de genoemde uitgangspunten tonen nog niet aan dat alle regionale hydrologische effecten worden opgelost. Het bouwen van een bedrijventerrein in het beekdal van de Oude Vaart is een ruimtelijk-planologisch kwetsbare keuze. Uit het MER, de bijlagen daarbij (waaronder de Waternotitie Meppel Noord IV) en andere beschikbare stukken blijkt niet dat de volledige toekomstige ontwikkeling van Noord IV, inclusief ophoging en verharding, integraal is doorgerekend in een gebiedsdekkend hydrologisch model (Fluvius/Oude Vaart) van het

[14] Sherpa Consultancy, 15 juni 2026. *Locatiestudie bedrijventerrein gemeente Meppel* (opgenomen in hoofdstuk 37/Bijlage III van het MER).

[15] https://www.fluviusnieuws.nl/

gehele stroomgebied van de Oude Vaart, waarin tevens de toekomstige beekdalinrichting, klimaatontwikkeling en cumulatieve ontwikkelingen zijn meegenomen.[16]

De uiteindelijke vraag – of het MER voldoende aantoont dat 50 ha nieuwe kapitaalintensieve functies in het Oude-Vaart-beekdal de toekomstige regionale waterbergings- en afvoercapaciteit en de klimaat- en KRW-opgaven niet worden beperkt of afgewenteld – is daarmee volgens de Commissie nog niet beantwoord.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER een nadere onderbouwing te geven van de locatiekeuze van Noord IV ten opzichte van andere locaties. Ga daarbij specifiek in op de voorwaarden in de provinciale omgevingsverordening voor ontwikkelingen in beekdalen:
- onderbouw waarom er geen reële alternatieven zijn;
- onderbouw in meer detail waarom de locatie geen belemmeringen zal vormen voor de regionale waterhuishouding.

2.3.2 Onderzochte alternatieven Noord IV

In het MER zijn twee alternatieven/varianten vergeleken (Variant West en Variant West & Oost). De varianten zijn theoretisch en technisch van aard op basis van de grenzen van het zoekgebied, kadastrale grenzen en de eigendomssituatie. Andere criteria, zoals aard van de bedrijven en milieucategorieën hebben geen (herkenbare) rol gespeeld.

Deze aanpak heeft een aantal consequenties:
- Door het ontbreken van een programma ruimtelijke economie, met beleidsuitgangspunten voor bedrijventerreinen (zie paragraaf 2.1 van dit advies) is nog onduidelijk wat het gewenste economische profiel is, in samenhang met andere bedrijventerrein in Meppel en in de regio. Ook zijn de randvoorwaarden vanuit natuur en milieu (waaronder het water- en bodemsysteem) nog onduidelijk. Dit is belangrijke input voor het vergelijken van alternatieven voor de invulling van het terrein.
- Beide alternatieven hebben volgens het MER grote negatieve effecten, vooral op geluid, natuur, bodem, duurzaamheid en landschap, cultuurhistorie en archeologie. Alternatieven met minder negatieve effecten zijn niet onderzocht. In plaats daarvan bevat het MER een lange lijst met mitigerende en compenserende maatregelen, die niet altijd logisch verband lijken te houden met de geconstateerde effecten. Er is niet of nauwelijks aandacht voor kansen op positieve effecten of bijdragen aan andere ambities of opgaven zoals Kaderrichtlijn Water (KRW), andere wateropgaven en natuuropgaven.
- De concrete invulling van het bedrijventerrein is nog onbekend. De gemeente geeft aan dat de realisatie van het bedrijventerrein en de vestiging van bedrijven nog vele jaren kan duren.[17] Dat betekent dat de werkelijke effecten van deze ontwikkeling erg onzeker zijn. De aannames, die in het MER zijn gedaan om de effecten te beoordelen en de toetsingscriteria (op grond van wet- en regelgeving en beleid), kunnen in de komende jaren dan ook nog sterk wijzigen.

[16] Fluvius en de betrokken overheden hebben een regionale en bovenregionale stresstest- en wateropgave in ontwikkeling, inclusief een 200-mm/48-uurs scenario voor het Oude-Vaart-stroomgebied. De regionale bergingsopgave en de benodigde maatregelen zijn echter nog niet volledig ruimtelijk uitgekristalliseerd. Daarmee is nog niet zonder meer aangetoond dat de planologische vastlegging van Noord IV geen toekomstige vergroting van de regionale afvoer- en bergingscapaciteit belemmert.

[17] De Omgevingsvisie Meppel geeft aan: *De lijn is om tot 2040 een bedrijventerrein van 15 tot 25 hectare netto te ontwikkelen, met een ruimtelijke reservering van nog 10 tot 20 hectare netto voor de periode na 2040.*

De vergelijking van alternatieven voldoet niet aan de vereisten voor een project-MER. Voor de daadwerkelijke invulling van het terrein is nader onderzoek nodig naar alternatieven, effecten en mitigerende en compenserende maatregelen.

2.3.3 Referentiesituatie en effecten

De huidige situatie en autonome ontwikkeling zijn voor veel aspecten op een relatief hoog detailniveau beschreven. Daarmee vormt het MER een geschikt uitgangspunt voor verdere plan- en besluitvorming en effectbeoordelingen. Zoals blijkt uit paragraaf 2.3.1 van dit advies geldt dit niet voor het systeem van water en bodem, natuur en landschap. De beschrijving van de huidige situatie en autonome ontwikkeling beperkt zich voornamelijk tot lokale situaties en gaat niet uit van een analyse van de samenhang in groter verband.

De effecten van de ontwikkeling van Noord IV zijn niet op project-MER niveau beschreven. In de meeste gevallen ontbreekt kwantitatieve informatie en analyse. De invulling van het terrein is bovendien zeer onzeker. De aannames die in het MER zijn gedaan om de effecten te beoordelen en de toetsingscriteria (op grond van wet- en regelgeving en beleid) kunnen in de komende jaren sterk wijzigen.

De Commissie gaat ervan uit dat voor de nadere invulling van het bedrijventerrein alsnog een project-mer of project-mer-beoordeling zal worden doorlopen. Effecten moeten dan getoetst worden aan de op dat moment geldende wet- en regelgeving. In de volgende paragrafen geeft zij enkele aandachtspunten voor het meewegen van het milieubelang bij de verdere besluitvorming.

Water en bodem

Zoals hiervoor aangegeven bevindt het plangebied zich in een beekdal, waardoor zicht op de effecten op het water- en bodemsysteem en de noodzakelijke maatregelen van groot belang is. De effecten zijn vooralsnog alleen beoordeeld op basis van kwalitatieve analyses en expert judgement. Volgens het MER past dit bij het strategische karakter van het MER en de beperkte beschikbaarheid van ontwerpdetails voor de alternatieven.

In het MER is rekening gehouden met een forse waterbergingsopgave in het plangebied. Op het terrein van 50 hectare wordt uitgegaan van 27 hectare uitgeefbare kavels, de resterende 23 hectare is vooral bedoeld voor infrastructuur, groene inpassing en waterberging. Daarnaast zijn in de planregels diverse voorwaarden ingebouwd vanwege de wateropgave (minimaal 20% van de locatie moet bestaan uit groen, water en waterhuishoudkundige voorzieningen en een waterbergingsplicht per bedrijfskavel).

Zoals hierboven al is geconstateerd, biedt het MER echter nog te weinig zicht op het functioneren van het grotere water- en bodemsysteem (oorzaak-gevolg relaties). Het is onduidelijk of het gebied de grote(re) hoeveelheden water kan verwerken die bij piekbuien te verwachten zijn. In de omgeving veel kwelgebieden, waardoor de invloed van de ontwikkeling op kwelstromen van groot belang is.

Ook de effecten op de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater zijn essentieel. In het MER zijn deze als negatief beoordeeld, maar de consequenties daarvan op grond van de KRW zijn niet duidelijk. De beschrijving van de referentiesituatie maakt duidelijk dat de relevante KRW-

waterlichamen slecht scoren op de chemische waterkwaliteit en matig of ontoereikend op biologische parameters. Dit betekent dat de waterkwaliteit niet mag verslechteren. Het MER signaleert dit wel, maar onderzoekt nog geen maatregelen waarmee verslechtering kan worden voorkomen of kansen om bij te dragen aan het realiseren van de doelen.

Landschap en cultuurhistorie

In het MER zijn beide alternatieven negatief beoordeeld op landschap en cultuurhistorie, op grond van aantasting van landschappelijke structuren en beleving van het openlandschap. Bovendien wordt gesteld dat de A32 een harde scheidslijn vormt tussen stedelijk gebied en open landschap, wat met de ontwikkeling van Noord IV zal verdwijnen. Het MER beschrijft de negatieve effecten van beide alternatieven, maar beschrijft geen maatregelen om de negatieve effecten op landschap, cultuurhistorie en archeologische waarden te beperken.

Verkeer, parkeren en infrastructuur

In het deelrapport Verkeer is in paragraaf 4.3 ingegaan op de verkeerskundige aspecten voor het nieuwe bedrijventerrein Noord IV. Hierbij wordt gesteld dat in het MER een optimale inrichting voor Noord IV wordt onderzocht. De Commissie constateert dat (nog) geen opzet, invulling en inrichting van Noord IV zijn onderzocht. En dat het voorliggende onderzoek zich beperkt tot de effecten op de verkeersontsluiting nabij Havelte/A32, met als uitgangspunt dat een directe ontsluiting van Noord IV op de Rijksomweg plaatsvindt. De aansluiting op de A32 is onderzocht in de bijlage van het deelrapport Verkeer: Verkeersonderzoek bedrijventerrein Noord-IV (november 2025). De Commissie onderschrijft de resultaten en conclusies van dit onderzoek.

Ten aanzien van het Deelrapport verkeer plaatst de Commissie de volgende kanttekeningen:

- De beoordelingen van de twee alternatieven op de verschillende verkeersaspecten is identiek, hetgeen het gevolg is van het globale karakter van de inrichting en ontsluiting van Noord IV.
- In de verkeersanalyse zijn niet alle relevante verkeersaspecten betrokken. Zo is de globale wegenstructuur binnen Noord IV niet in beeld gebracht. Ook zijn de bereikbaarheid van Noord IV voor hulpdiensten en nut en noodzaak van een calamiteitenontsluiting niet onderzocht. Door de excentrische ligging van Noord-IV zijn deze onderwerpen wel van belang. Ook maakt het MER niet duidelijk welke gevolgen de toename van het verkeer op de Rijksomweg zal hebben en of dat aanleiding is tot infrastructurele aanpassingen van deze weg, bijvoorbeeld op kruispunten en op voorzieningen voor langzaam verkeer.
- Er is geen aandacht besteed aan het parkeren. In deze fase van planvorming is uitwerking van het parkeren nog niet nodig, maar wel moet inzicht worden gegeven in de aard en omvang van het parkeren (werknemers, bezoekers, vervoerders), op basis van parkeerkerncijfers en -normen. Overigens vermeldt het deelrapport Verkeer de Meppelse parkeernormen uit 2019.
- De groei van het verkeer als gevolg van Noord IV is op basis van huidig inzicht berekend op circa 1.400 mvt/etmaal. Uit het genoemde onderzoek blijkt dat het kruispunt N371 - Nijeveen (kruispunt 5) overbelast zal worden in de ochtendspits. De Commissie beveelt aan om onderzoek naar passende oplossingsrichtingen reeds in de komende jaren te starten, vanwege de betrokkenheid van verschillende wegbeheerders en grondeigenaren. Kijk in het vervolgonderzoek ook naar de samenhang van kruispunt 5 met nabijgelegen andere kruispunten.

Geluid

Door de komst van Noord IV komen twee geluidgevoelige gebouwen te vervallen uit de geluidklasse V (slecht) voor het cumulatief geluid. Het effect daarvan lijkt niet te zijn meegenomen in de beoordeling van de geluideffecten.

2.4 Effecten van stikstofdepositie op natuur

De effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden zijn beoordeeld in hoofdstuk 11 (deel A) en hoofdstuk 25 (deel B) van het MER. Voor beide delen van het omgevingsplan wordt geconcludeerd dat de ontwikkelingen leiden tot zeer negatieve effecten op Natura 2000-gebieden in zowel de aanlegfase als in de gebruiksfase. Deze effecten worden volgens het MER veroorzaakt door de inzet van machines (aanlegfase), toename van verkeer en door de uitstoot van bedrijven. Deze conclusies zijn mede gebaseerd op het deelrapport natuur, dat een bijlage is bij het MER.[18] Geconcludeerd wordt dan ook dat een Passende beoordeling nodig is met het oog op mogelijke significante gevolgen voor de betreffende Natura 2000-gebieden.

De omvang en ernst van de toename van de stikstofdepositie is niet kwantitatief beschreven in het MER en het deelrapport natuur. In het deelrapport natuur wordt verwezen naar een 'deelrapport stikstof', maar dit rapport is geen bijlage bij het MER of bij het ontwerp-wijzigingsbesluit.[19] In het MER en het deelrapport zijn geen mitigerende maatregelen of alternatieven beschreven om deze effecten te voorkomen.[20] Het MER geeft hiermee niet de onderbouwing dat aantasting van de natuurlijke kenmerken van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden kan worden voorkomen. Op basis van de wetgeving kan een project of plan alleen doorgang vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets met succes wordt doorlopen.[21] Hieraan is in het MER niet voldaan.

In een memo aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Meppel zijn de risico's van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden en de consequenties daarvan voor de vaststelling van het omgevingsplan onderkend.[22] Hierin wordt onder meer aangegeven dat er geen mogelijkheden zijn om de toename van stikstofdepositie (door de invulling van ongebruikte ruimte) op te lossen door middel van saldering. Het afwaarderen van alle thans in de praktijk nog niet benutte milieuruimte wordt daarin als de juridisch meest houdbare oplossing benoemd voor het rechtmatig kunnen vaststellen van het omgevingsplan. De

---

18 Eco Reest, 15 december 2025. *MER industrie- en bedrijventerrein, deelrapport natuur.*

19 Bij aanvang van de advisering over het MER heeft de Commissie verschillende documenten toegestuurd gekregen, waaronder een deelrapport stikstof en een Passende beoordeling voor het gehele omgevingsplan. Deze rapporten bevestigen de conclusies van het MER en het deelrapport natuur over de gevolgen voor Natura 2000-gebieden. De gemeente heeft de Commissie later in het traject gemeld dat de genoemde documenten niet ter inzage zijn gelegd en niet openbaar beschikbaar zijn. Daarom verwijst de Commissie in dit advies niet naar deze documenten.

20 Het MER en het deelrapport natuur bevatten geen concrete mitigerende maatregelen, behalve de mogelijkheid om bepaalde activiteiten elektrisch uit te voeren.

21 De ADC-toets bestaat op grond van artikel 10.24, tweede lid, Besluit kwaliteit leefomgeving uit de volgende vragen: A: is er een alternatieve oplossing voorhanden? D: dient de activiteit een dwingende reden van groot algemeen belang? C: zijn compenserende maatregelen mogelijk om de gevolgen teniet te doen?

22 Het *Memo Strategisch advies stikstof omgevingsplanwijziging (Sherpa Consultancy, 15 januari 2026)* beschrijft de juridische risico's van het vaststellen van het onderhavige omgevingsplan, vanwege de effecten van de invulling van de nog ongebruikte (latente) ruimte op stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden.

effecten daarvan zijn niet (via een daarop betrekking hebbend alternatief) in het MER beschreven.

Als bijlage bij het MER is tenslotte een Passende beoordeling[23] opgenomen, die alleen ingaat op de gevolgen van het nieuwe bedrijventerrein Noord IV. Daarin wordt met behulp van intern salderen met de referentiesituatie geconcludeerd, dat er per saldo geen sprake is van toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Ook is daarin uitvoering gegeven aan de vergewisplicht met betrekking tot additionaliteit. Deze beoordeling komt niet overeen met de effectbeoordelingen in het MER (effecten op Natura 2000-gebieden zijn zeer negatief).

Het feit dat informatie over de effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden en de daaruit volgende (juridische) consequenties verspreid is over meerdere documenten maakt deze informatie niet goed navolgbaar. Bovendien constateert de Commissie dat informatie en conclusies in de verschillende documenten niet consistent zijn.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER, voordat wordt besloten over de wijziging van het omgevingsplan:

- de beschrijvingen van de effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden uit de verschillende documenten samen te vatten en met elkaar in overeenstemming te brengen;
- een alternatief te beschrijven dat maakt dat het omgevingsplan binnen de kaders van de natuurwetgeving rechtmatig kan worden vastgesteld; maak hierbij onderscheid tussen bestaande bedrijventerreinen (deel A) en het nieuwe bedrijventerrein Noord IV (deel B).

[23] Rho adviseurs, juni 2026. *Meppel Bedrijventerrein Noord IV, Passende beoordeling Natura 2000.*

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie
De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de Commissie en over haar werkwijze vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep
Bij dit project bestaat de werkgroep uit:
ing. Eugène de Beer
Ing Gert Breugem MUrb
drs. Pieter Jongejans (secretaris)
dr. Peter van der Molen
ing. Ben Peters
ir. Harry Webers (voorzitter)

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld
Wijziging van het omgevingsplan.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?
Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffect-rapport (MER) vereist zijn. Uit Bijlage V van het Omgevingsbesluit onder de Omgevingswet volgt om welke projecten het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om het project J10 “industrieterrein” en J11 “Stedelijke ontwikkeling”. Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven. Daarom is een plan-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit
Gemeenteraad van Meppel

Initiatiefnemer besluit
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Meppel.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?
Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en ad-viezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?
U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl pro-jectnummer 4031 in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de Milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e info@commissiemer.nl
w commissiemer.nl

SHERPA CONSULTANCY

Locatiestudie bedrijventerrein gemeente Meppel

15 juni 2026

Datum	15 juni 2026
Project	Locatiestudie gemeente Meppel
Opdrachtgever	Gemeente Meppel
Opsteller	W. Drost
Status	Definitief

1. Aanleiding

De gemeente Meppel bereidt de aanleg van een bedrijventerrein in het noordoostelijke deel van haar ambtsgebied voor. Voor deze locatie, die wordt aangeduid als ‘Noord IV’, heeft de gemeenteraad op 28 september 2023 een structuurvisie met de naam ‘Omgevingsprogramma Noord IV’ vastgesteld. In deze visie wordt onder meer ingegaan op beantwoording van de marktvraag om nieuwe ruimte voor bedrijventerrein. In het Omgevingsprogramma werd ingezet op de realisatie van het bedrijventerrein in het gebied dat wordt ingesloten door de Drentsche Hoofdvaart aan de noordwestzijde, de snelweg A32 aan de westzijde, de Oude Leisloot aan de zuidoostzijde en de Arendsweg aan de noordzijde. Dit is verder uitgewerkt in de Omgevingsvisie van de gemeente Meppel, die op 24 april 2025 door de raad is vastgesteld. In de Omgevingsvisie is voor de realisatie van het nieuwe bedrijventerrein een zoekgebied van in totaal 80 hectare binnen de hiervoor beschreven begrenzing aangewezen.

Figuur 1, zoekgebied nieuw bedrijventerrein op grond van de Omgevingsvisie van de gemeente Meppel

In deze rapportage wordt ingegaan op de achtergronden op basis waarvan de locatie Noord IV is aangewezen voor het realiseren van het nieuwe bedrijventerrein.

2. Randvoorwaarden en selectie mogelijke locaties

De keuze voor de locatie Noord IV, is gebaseerd op een onderzoek naar geschikte locaties binnen het ambtsgebied van de gemeente Meppel, rekening houdende met:

- de invloed op de openheid van het landschap
- de invloed op de verkeersafwikkeling in de omgeving
- de invloed op archeologische en cultuurhistorische waarden
- de mogelijkheden voor klimaatadaptiviteit
- de geluidbelasting op de omgeving
- de geurbelasting van de omgeving
- de invloed van verlichting op de omgeving.

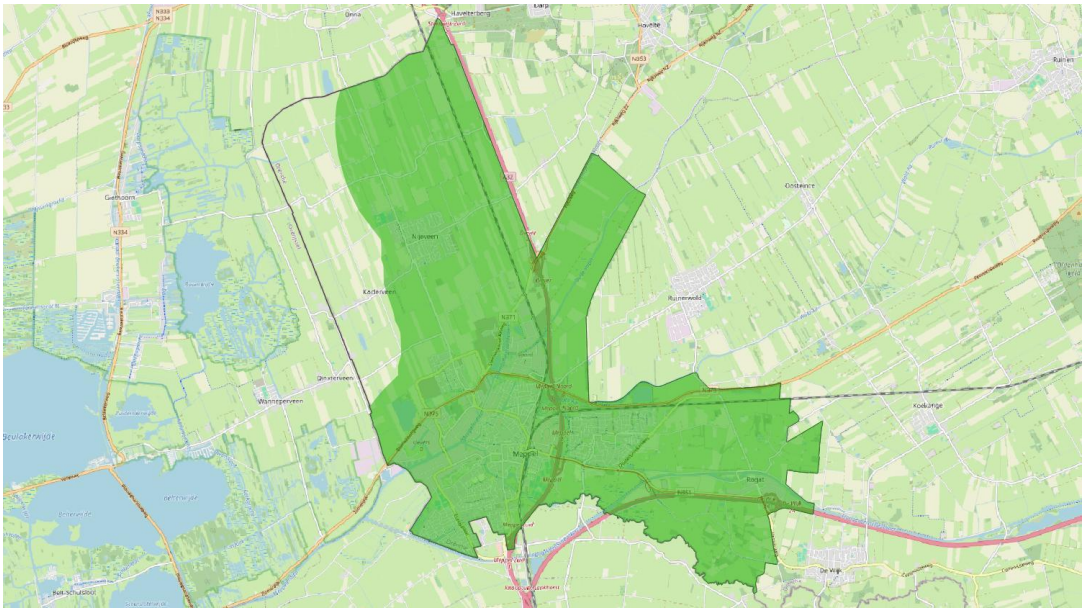
Op basis van deze criteria zijn de volgende randvoorwaarden voor de selectie van de mogelijke locaties binnen het gemeentelijke ambtsgebied:

Thema	Criterium
Mobiliteit	Maximaal 3000 meter van een snelweg of 1 kilometer van een provinciale weg
Ecologie, water en stilte	Op minimaal 300 meter van Natura 2000 gebieden Niet in waterwingebieden en op minimaal 300 meter van stiltegebieden
Groen en water	Voorkomen van het vellen van houtopstanden
Omvang locatie	Minimaal 50 hectare

In het onderstaande worden deze criteria op het grondgebied van de gemeente Meppel toegepast.

2.1Mobiliteit

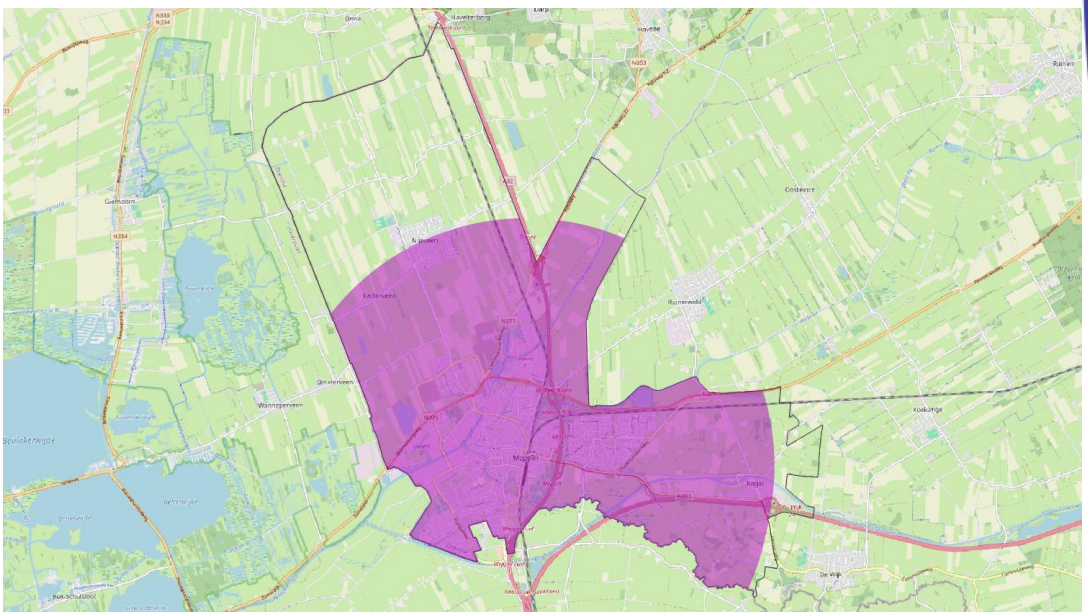
De snelwegen A32 en A28 doorkruisen het ambtsgebied van de gemeente Meppel. Daarnaast lopen de provinciale wegen N851 en N 375 door het ambtsgebied. In de onderstaande figuur is langs de snelwegen een strook van 3000 meter en langs de provinciale wegen een strook van 1000 meter aangehouden, waarbinnen de vestiging van het bedrijventerrein gelet op de ontsluiting daarvan op het hoofdwegennetwerk de voorkeur heeft.

Figuur 2, groen gekleurd gebied ligt op 1000 meter van provinciale wegen en 3000 meter van snelwegen

De gemeente Meppel beschikt over een treinstation, grenzend aan de oostzijde van het centrumgebied. Om duurzaam vervoer van werknemers van en naar het bedrijventerrein mogelijk te maken, wordt het zoekgebied beperkt

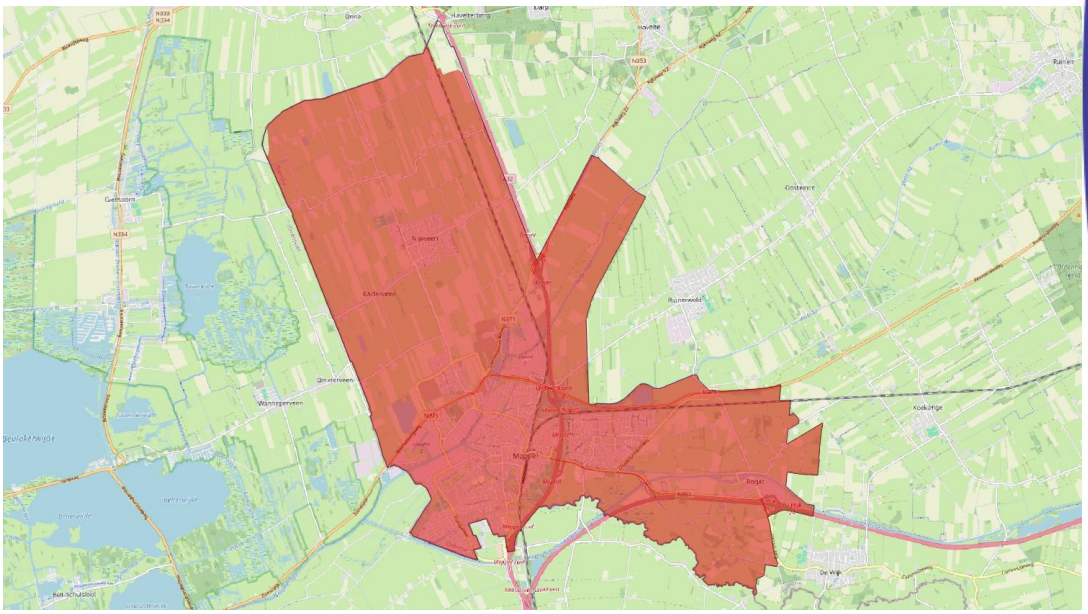
tot een afstand van 5 kilometer van het treinstation. Het gedeelte van het ambtsgebied dat binnen deze afstand van het treinstation ligt, wordt weergegeven in de onderstaande figuur.

Figuur 3, het paars ingekleurde gebied ligt op maximaal 5 kilometer van het treinstation

2.2 Ecologie, water en stilte

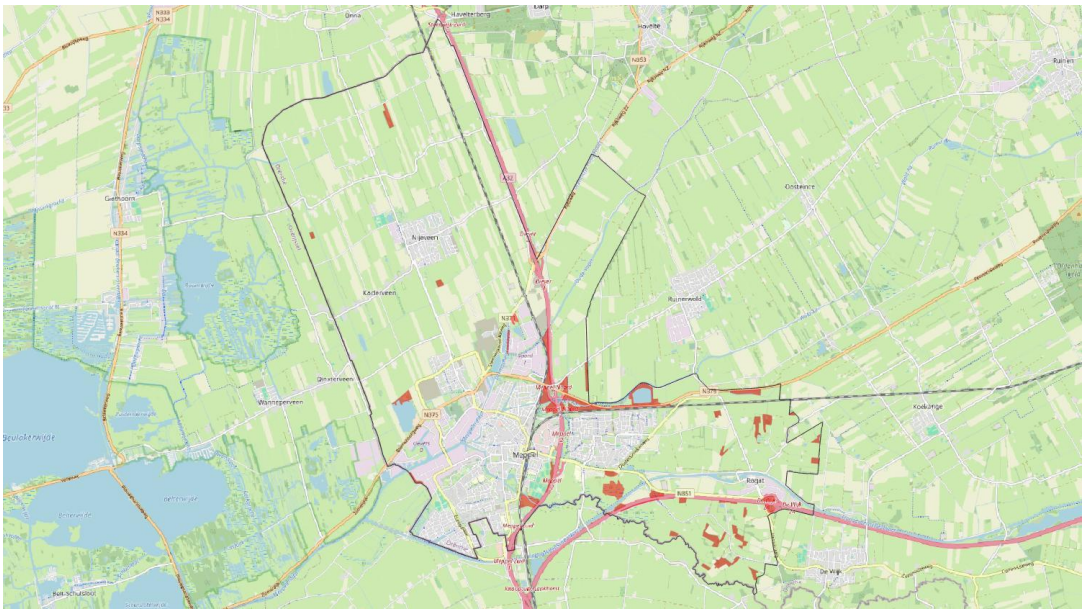
Ten westen van het ambtsgebied van de gemeente Meppel ligt het Natura 2000 gebied De Wieden. Op de onderstaande kaart is het gedeelte van het ambtsgebied van de gemeente Meppel ingekleurd dat op een grotere afstand dan 300 meter van dit Natura 2000 gebied ligt. De overige omliggende Natura 2000 gebieden liggen op een grotere afstand dan 300 meter van het ambtsgebied van de gemeente Meppel. Aan de noordzijde van het ambtsgebied van de gemeente Meppel ligt rond het plaatsje Darp een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied. Ook rond dit gebied is een afstand van 300 meter aangehouden. Gelet op het thema ecologie en water resteert dan het in de onderstaande figuur opgenomen ingekleurde gebied voor de vestiging van het bedrijventerrein. Binnen het ambtsgebied van de gemeente Meppel en in de directe omgeving van dit ambtsgebied liggen geen stiltegebieden.

Figuur 4, rood ingekleurd gebied ligt buiten 300 meter van Natura 2000 gebieden en buiten het grondwaterbeschermingsgebied nabij Darp

2.3 Groen en water

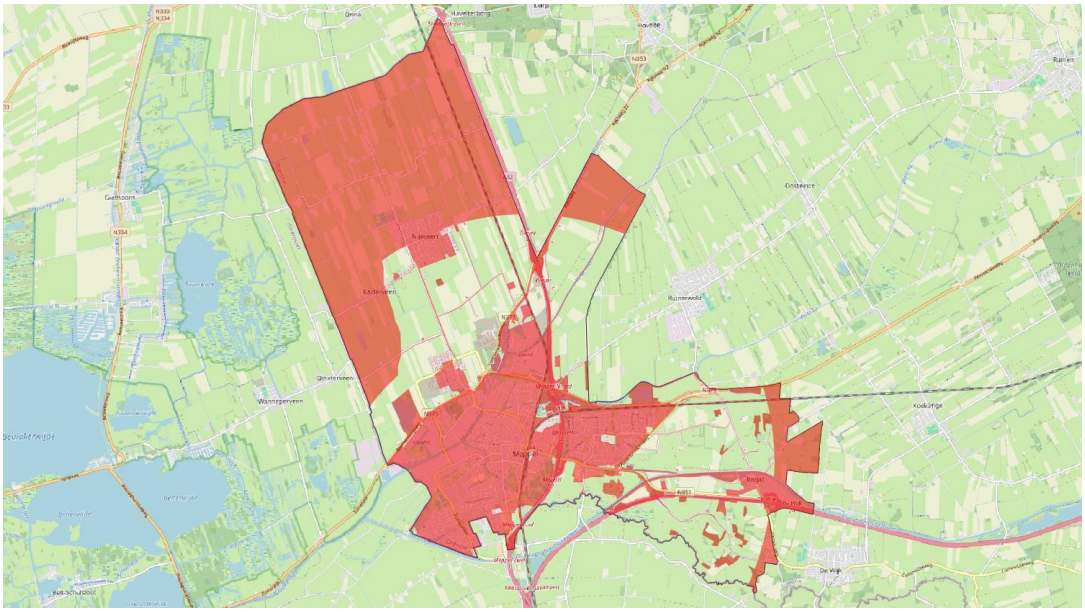
In het buitengebied van de gemeente Meppel staan verschillen bossen, houtopstanden en waterpartijden. Deze zijn in de onderstaande figuur aangegeven.

Figuur 5, in de rood gekleurde gebieden staan houtopstanden, bossages of liggen waterpartijen

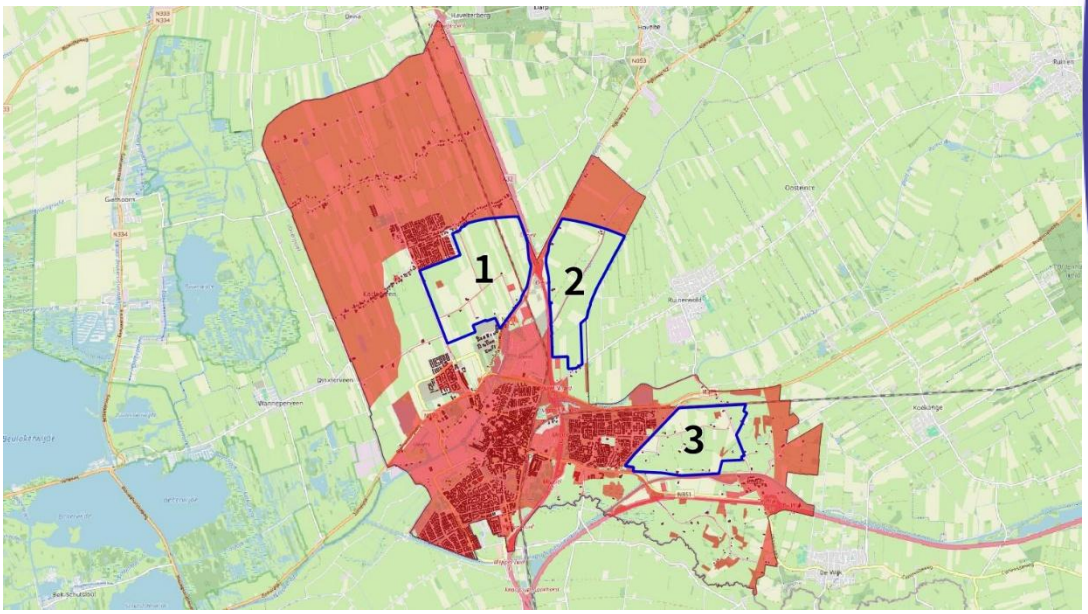
2.4 Omvang locatie

Als de hiervoor opgenomen afbeeldingen met belemmeringengebieden over elkaar worden gelegd, dan onstaat het volgende beeld. In de onderstaande figuur is het rood ingekleurde gebied minder geschikt voor de realisatie van het bedrijventerrein.

Figuur 6, het rood ingekleurde gebied valt op basis van de hiervoor beschreven criteria af als locatie voor het nieuwe bedrijventerrein

Op basis van deze analyse worden voor het vervolg van deze locatiestudie drie locaties aangewezen die in de onderstaande figuur zijn weergegeven. Daarbij is gezocht naar locaties met een oppervlak van 250 hectare, om voldoende ruimte te bieden voor een opvolgende locatiestudie naar de uiteindelijke plaatsing van een bedrijventerrein van 50 hectare binnen de geselecteerde locatie. In het volgende hoofdstuk wordt op basis van de invloed van verschillende omgevingsaspecten nagegaan welke van deze drie locaties het meest geschikt is voor de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein van 50 hectare in de gemeente Meppel.

Figuur 7, zoekgebieden Nieuwveenselanden (1), Noord IV (2), Kuipersdijkje (3)

In het navolgende wordt ingegaan op het verschil in geschiktheid van de drie hierboven weergegeven locaties ingegaan.

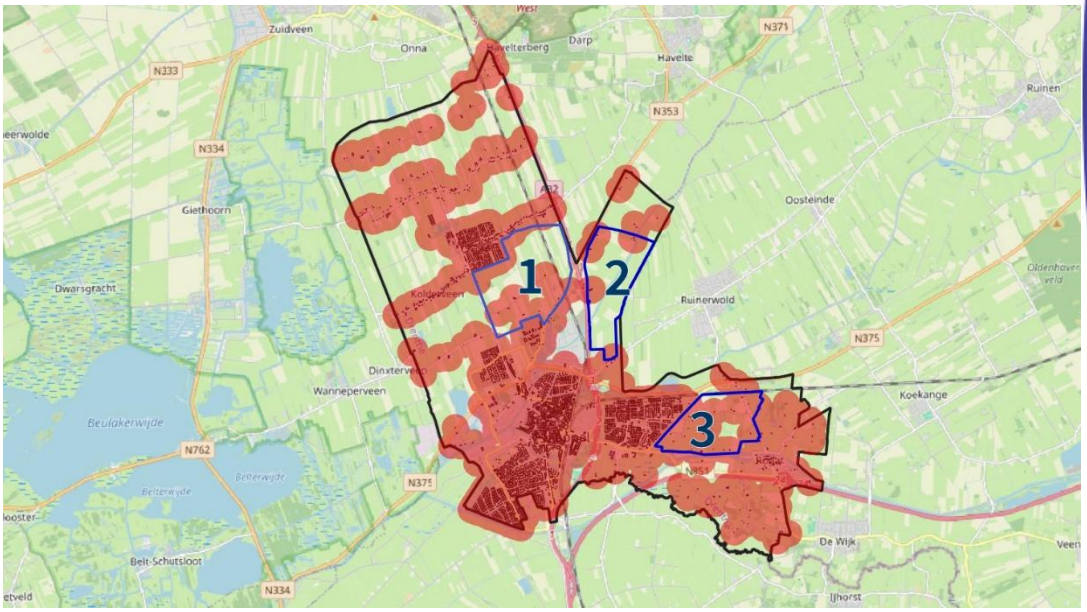
3. Vergelijking zoeklocaties

Om de geschiktheid van de drie geselecteerde locaties te onderzoeken, worden van deze locaties verschillende omgevingsaspecten in beeld gebracht. Daarbij wordt op de volgende omgevingsaspecten ingegaan:

Omgevingsaspect	Beoordelingscriterium
Milieugebruiksruimte	Invloed van bedrijvigheid op de omgeving
Externe veiligheid	Aandachtsgebieden en risicobronnen binnen zoekgebied
Ontsluiting snelweg	Afstand tot afslag snelweg
Invloed op verkeersintensiteit	Relatie tussen verkeersgeneratie en capaciteit wegennetwerk
Invloed op verkeersveiligheid	Aard van kruisingen en ligging fietspaden
Stikstof	Afstand tot Natura 2000 gebieden
Aantasting Natuurnetwerk Nederland	Overlap met NNN-gebieden
Invloed landschapskarakteristieken	Bedrijventerrein tast landschappelijke waarden aan
Archeologische waarden	Trefkans archeologische waarden
Cultuurhistorische waarden	Kwaliteit cultuurhistorische waarden
Waterveiligheid	Kans op overstromen zoekgebied

3.1 Milieugebruiksruimte

Het nieuw te realiseren bedrijventerrein zal een zekere milieugebruiksruimte nodig hebben. De beschikbare milieugebruiksruimte wordt grotendeels bepaald door de ligging van beschermenswaardige gebruiksactiviteiten in de omgeving van de mogelijke locatie van het nieuwe bedrijventerrein. Deze beschermenswaardige gebruiksactiviteiten bestaan uit woon-, onderwijs- en zorgactiviteiten. Onder meer de woongebieden binnen de gemeente Meppel zijn daarbij van belang. Binnen het ambtsgebied van de gemeente Meppel liggen naast de woonkernen Nijeveen en Rogat uiteraard de historische binnenstad van Meppel met aanpalende woonwijken. Daarnaast is in onderstaande figuur rekening gehouden met potentiële uitbreiding van wijken die in de Omgevingsvisie benoemd zijn. Eén van deze gebieden betreft de eventueel te realiseren derde fase van Nieuwveense Landen waarvoor de gemeenteraad in 2025 voorkeursrecht heeft gevestigd. Rond deze woonkernen en mogelijke uitbreidingslocatie, is een strook van 300 meter aangehouden, waardoor het in de onderstaande figuur ingekleurde gebied resteert voor het realiseren van het bedrijventerrein.

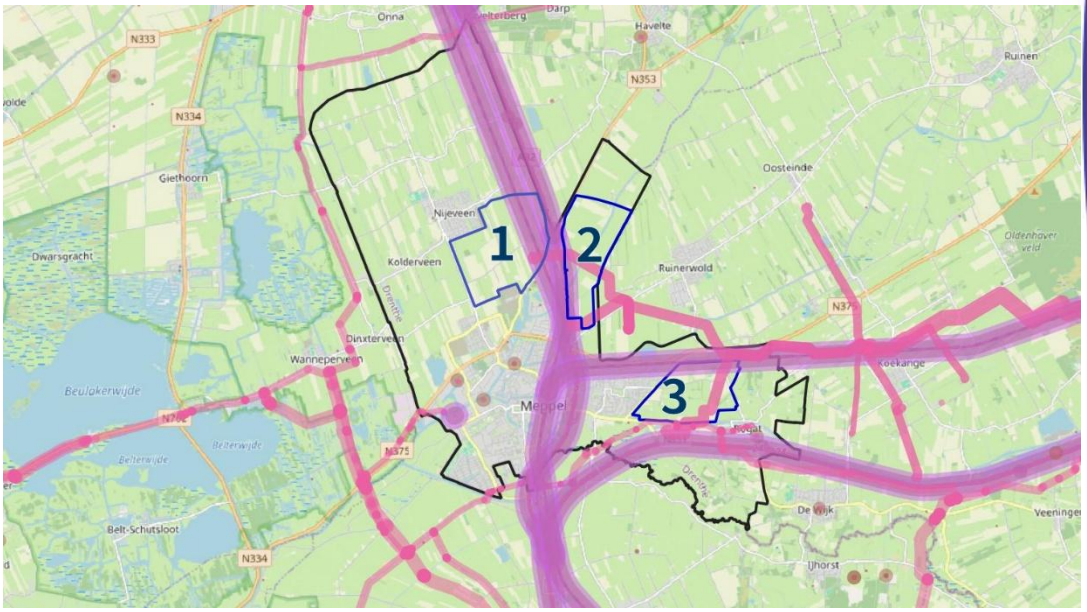

Figuur 8, rode contouren beelden 300 meter van gevoelige gebouwen binnen de gemeente Meppel uit. Buiten deze contouren ligt de milieugebruiksruimte voor bedrijven op het nieuwe bedrijcenterrein.

Uit de bovenstaande afbeelding kan worden opgemaakt dat locatie 1 grotendeels en locatie 3 nagenoeg geheel binnen 300 meter van omliggende gevoelige gebouwen ligt. De milieugebruiksruimte voor een bedrijventerrein van 50 hectare binnen deze zoekgebieden is dus beperkt. Locatie 2 wordt nauwelijks beperkt in milieugebruiksruimte door binnen en rond het zoekgebied liggende gevoelige gebouwen.

3.2 Externe veiligheid

Locatie 1 wordt aan de oostzijde geraakt door de brand- en explosieaandachtgebieden langs de snelweg A32 en het spoor. Locatie 2 wordt aan de westzijde door deze brand- en explosieaandachtsgebied geraakt. Daarnaast wordt locatie 2 door een hogedruk aardgasleiding doorkruisd, waarlangs een brandaandachtsgebied ligt. Locatie 3 wordt aan de noordzijde in vergelijkbare mate als locatie 2 beïnvloed door de brand- en explosieaandachtsgebieden langs de spoorlijn tussen Meppel en Groningen. Ook door dit gebied loopt een hogedruk aardgasleiding, waarlangs een brandaandachtsgebied ligt. Daarnaast liggen er binnen de locaties 1, 2 en 3 propaantanks, waaromheen een (beperkt) explosieaandachtsgebied ligt.

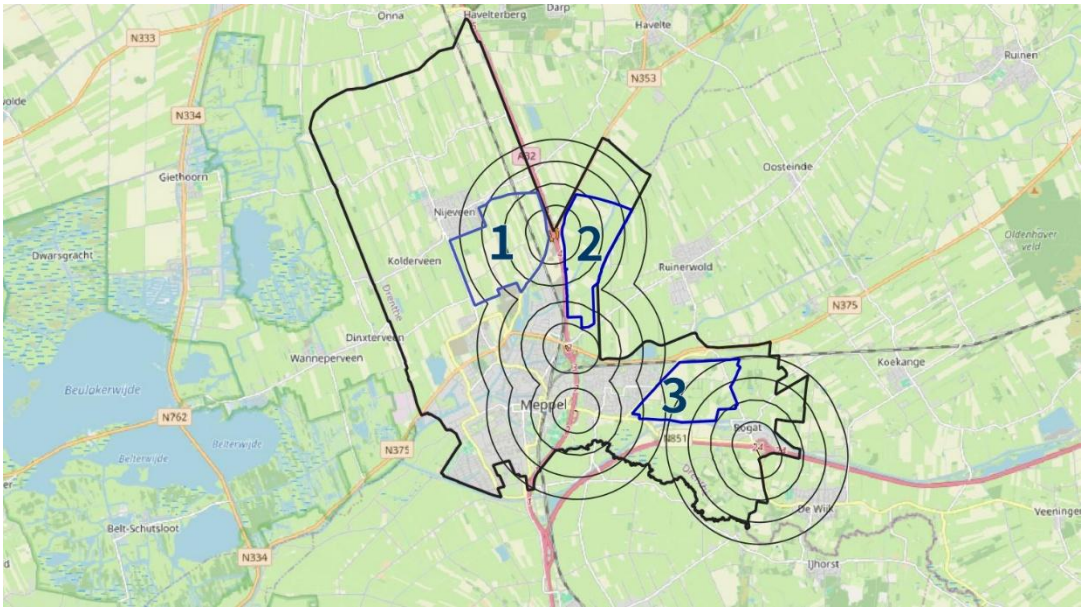

Figuur 9, invloedsgebieden externe veiligheid binnen de locaties (bron: Atlas van de leefomgeving)

Op gebied van externe veiligheid worden de locaties 2 en 3 in gelijke mate nadelig beïnvloed door risicobronnen. Locatie 1 scoort, doordat alleen over het oostelijke deel brand- en explosieaandachtsgebieden liggen, beter dan de locaties 2 en 3.

3.3 Ontsluiting snelweg

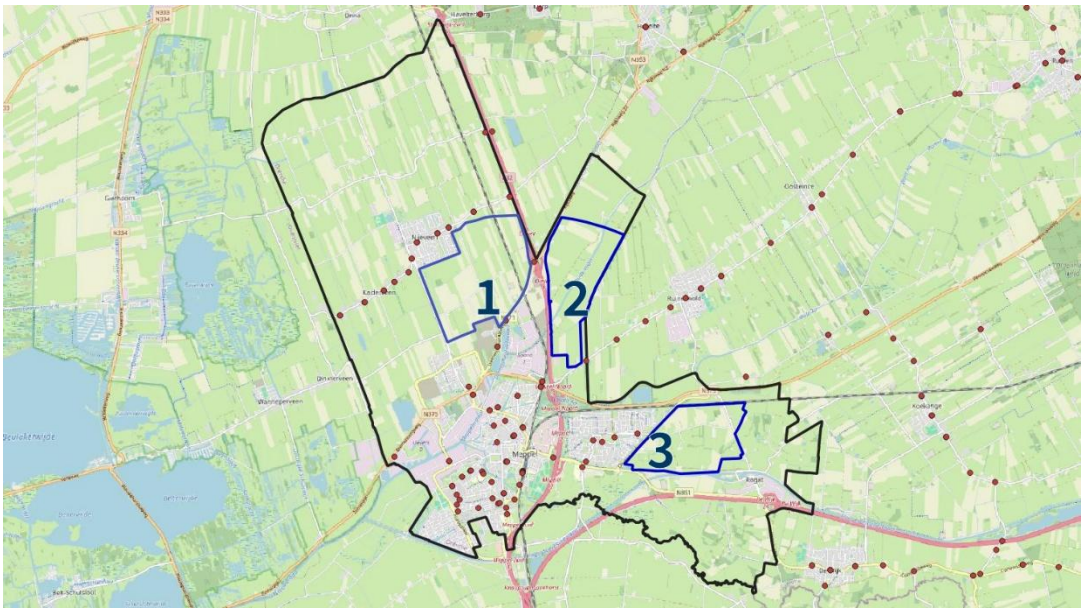
In de onderstaande figuur is met contouren de afstand tussen de drie zoekgebieden en op- en afritten van de snewegen A28 en A32 weergegeven.

Figuur 10, Afstandcontouren tot op- en afritten van de snelwegen A28 en A32; 500, 1000, 1500 en 2000 meter.

Uit de bovenstaande figuur kan worden afgeleid dat locatie 2 binnen op zijn hoogst 1,5 kilometer afstand van twee op- en afritten ligt. Locatie 1 ligt op op zijn hoogst 2000 meter van de op- en afrit 4 van snelweg A32. Locatie 3 ligt deels op meer dan 2000 meter van de opritten 2 van de A32 en 24 van de A28. Locatie 2 scoort qua bereikbaarheid vanaf de snelweg dus beter dan de locaties 1 en 3. Locatie 3 is het minst goed bereikbaar.

In de onderstaande figuur worden de bushaltes in de omgeving van de zoeklocaties weergegeven.

Figuur 11, Bushaltes (rode stippen) in de omgeving van de drie zoekgebieden (bron: provincie Drenthe)

Ten noorden van locatie 1 liggen verschillende bushaltes aan de Dorpsstraat van buslijn 26. Ter hoogte van afrit 4 ligt aan de westzijde van locatie 2 een halte van naast de busroute van lijnen 28 en 428. Aan de zuidzijde van locatie 2 liggen aan de Haakswold verschillende haltes van de buslijnen 32 en 432. In de directe omgeving van locatie 3 liggen geen bushaltes.

Op gebied van de bereikbaarheid scoort locatie 2 beter dan de locaties 1 en 3. Locatie 3 scoort het slechtst.

3.4 Invloed op verkeersintensiteit

Het verkeer van en naar de locaties 1 en 2 zal via de N371 van en naar de snelweg A32 stromen. Deze wegenstructuur is relatief robuust. De aanleg van een bedrijventerrein op één van deze beide locaties zal waarschijnlijk geen nadelige gevolgen voor de verkeersdoorstroming hebben. Locatie 3 kan via verschillende routes worden ontsloten. Het meest waarschijnlijke is ontsluiting via de N851 en de snelweg A28. Ook deze verbinding is zo robuust

dat daardoor naar alle waarschijnlijkheid geen nadelige gevolgen voor de verkeersdoorstroming zullen optreden. Alle drie de locaties scoren op gebied van de invloed op de verkeersintensiteit dus gelijk.

3.5 Invloed op verkeersveiligheid

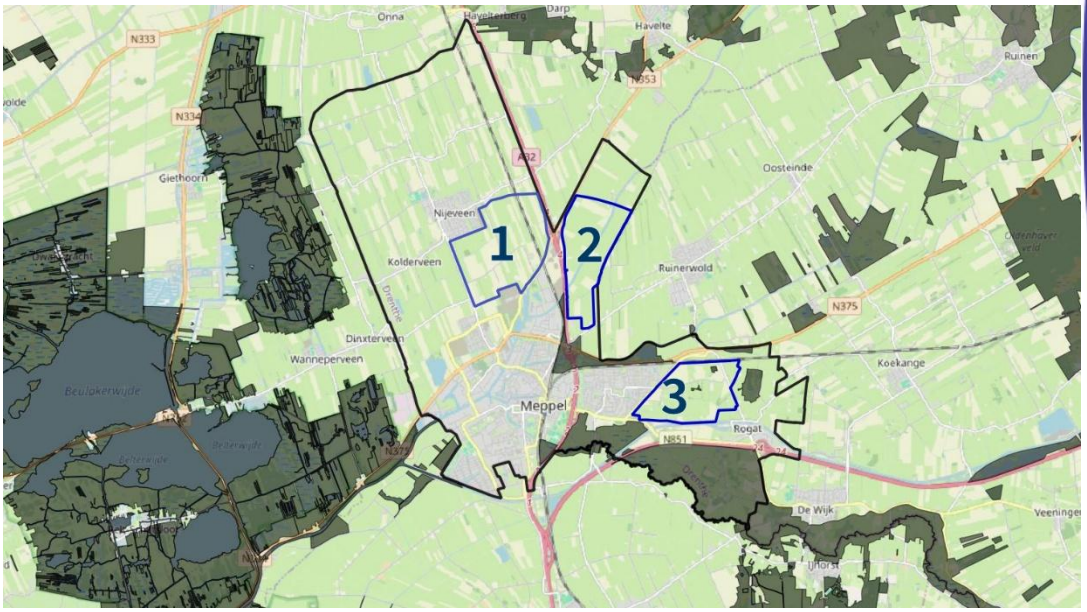
Het verkeer van en naar locatie 1 zal ofwel via de Nijeveen ofwel via de Meppelweg richting de N371 en A32 ontsloten. Langs de Meppelweg ligt een parallelweg waar fietsers gebruik van maken. Langs de Nijeveen liggen twee vrijliggende fietspaden. Voor locatie 2 geldt dat het verkeer voor een belangrijk deel over de Rijksomweg zal worden geleid. Fietsers delen deze rijbaan met het overige verkeer. Daardoor zal de verkeersveiligheid door invloed van het bedrijventerrein afnemen. Langs de ontsluitingsroutes van en naar locatie 3 liggen verschillende vrij liggende fietspaden. Deze zullen door het verkeer van en naar locatie 3 worden gekruisd. Daarbij moet aandacht worden besteed aan de verkeersveiligheid. Op gebied van verkeersveiligheid scoren de locaties 1 en 3 dus beter dan locatie 2.

3.6 Stikstof

Alle drie de de locaties liggen op ruimte afstand (> 3,5 kilometer) van het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied De Wieden. Effecten zoals vermesting en verzuring kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Bij de realisatie van een bedrijventerrein op de locatie 1 en 2 gaat een aanzienlijk areaal landbouwgrond verdwijnen. De daadmee gepaard gaande beperking van de stikstofemissie is naar verwachting vele malen kleiner dan de stikstofemissie die gepaard gaat met het gebruik van het bedrijventerrein. De drie locaties onderscheiden zich niet in dit gunstige gevolg voor de stikstofdepositie.

3.7 Aantasting Natuurnetwerk Nederland

In de directe omgeving van locatie 1 liggen geen gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland. Ten zuiden van locatie 2 ligt de groene omlijsting van de Wold Aa dat onderdeel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland. Binnen locatie 3 liggen verschillende stukken grond die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland. Aan de zuidzijde grenst deze locatie aan het deel van het Natuurnetwerk Nederland langs de Reest. Een en ander wordt met de onderstaande afbeelding geïllustreerd.

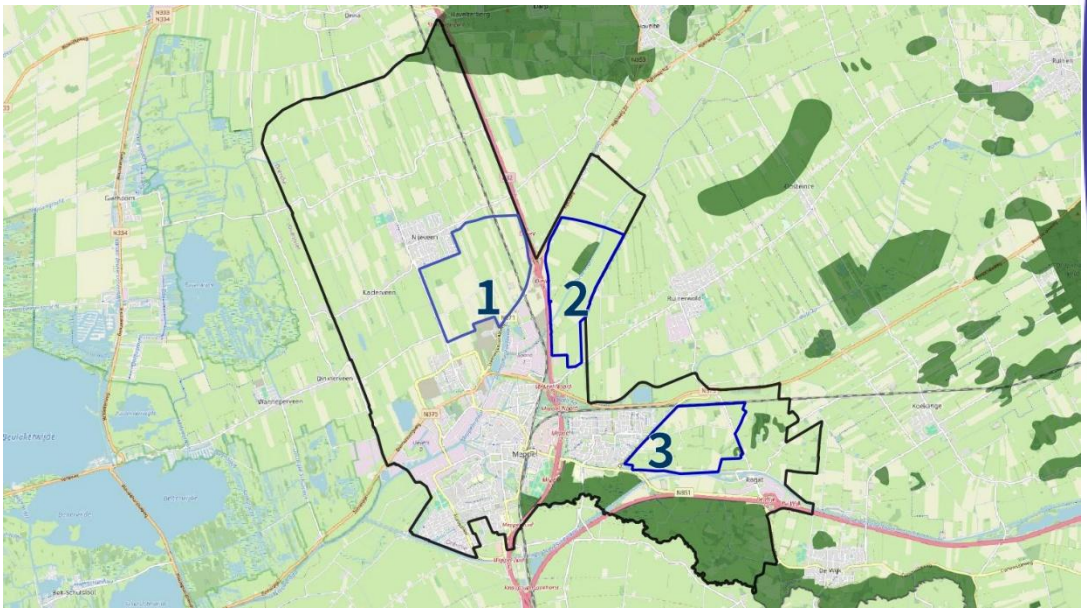

Figuur 12, NatuurNetwerk Nederland gebieden weergegeven in groen (bron: Atlas van de leefomgeving)

Locatie 1 scoort op dit punt dus het gunstigst, gevolgd door locatie 2.

3.8 Invloed landschapskarakteristieken

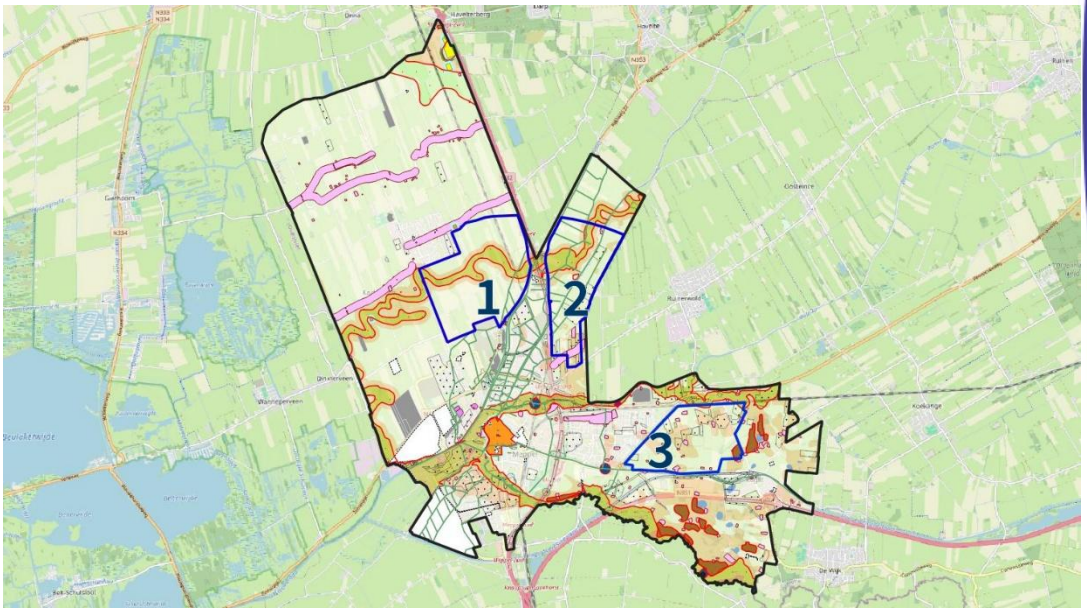
Locatie 1 bevat geen landschapselementen die met de provinciale omgevingsverordening zijn aangewezen. Binnen locatie 2 zijn zandduinen aanwezig, die op grond van de omgevingsverordening van de provincie Drenthe een hoog beschermingsniveau genieten. Ook binnen locatie 3 zijn landschapselementen met een hoog beschermingsniveau. Op grond van de provinciale omgevingsverordening moeten voor deze gebieden de ‘macrogradiënt’, de bodemopbouw, het reliëf en ‘gradiëntsituaties’ in stand worden gehouden. De landschapselementen moeten in omgevingsplannen met planregels worden beschermd. Waterbeheer, terrein- en landschapsbeheer moeten zodanig zijn dat de kenmerken in stand worden gehouden. De aanleg van nieuwe infrastructuur moet worden vermeden. Normaal landbouwkundig is toegestaan, maar verandering van inrichting en beheer, zoals diepploegen en egalisatie is verboden. Aanleg van drainage is alleen mogelijk wanneer dit niet leidt tot aantasting van de aardkundige kenmerken van gebieden en eenheden. Door deze beperkingen scoren locatie 2 en 3 beiden even gunstig, maar locatie 1 het gunstigst.

Figuur 13, landschapselementen in en rond de locaties (bron: omgevingsverordening provincie Drenthe)

3.9 Archeologische waarden

Op grond van de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Meppel, die bij de wijziging van het omgevingsplan moet worden uitgewerkt, onderscheiden de locaties 1, 2 en 3 zich onderling. De locaties 1 en 2 kenmerken zich door natte laagte met een lage archeologisch verwachtingswaarde. Dit met uitzonering van het beekdal van de Oude Vaart, die door deze beide locaties meandert. Deze heeft de archeologische verwachtingswaarde middelhoog. Voor het grootste deel van locatie 3 dat in een zandgrondgebied met stuwwallen ligt, geldt eveneens de archeologische verwachtingswaarde middelhoog. In dit gebied liggen echter oude bewoningsassen, waar rondomheen bufferzones van 75 meter gelden. Voor deze locaties geldt de archeologische verwachtingswaarde hoog.

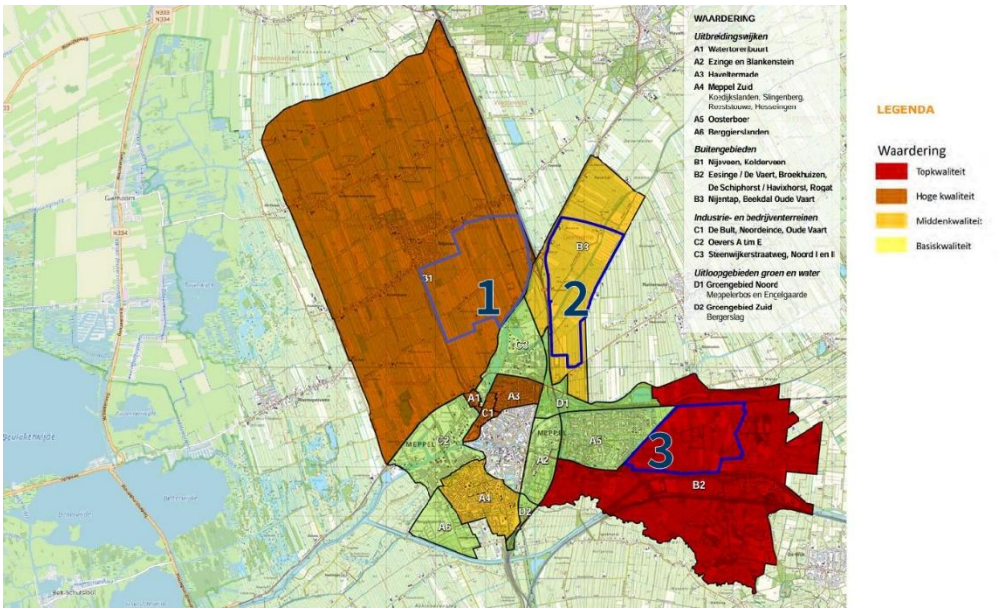

Figuur 14, archeologische verwachtingswaarden in en rond de locaties (bron: Archeologische verwachtingskaart gemeente Meppel)

Naarmate de verwachtingswaarde hoger is, is de onderzoeksinspanning groter en – bij onverhoopte vondsten – moet deze op grond van het gemeentelijke beleid in situ behouden blijven. Daarom scoort locatie 3 op gebied van archeologische verwachtingswaarde ongunstiger dan de locaties 1 en 2.

3.10 Cultuurhistorische waarden

Het gebied waar locaties 1 ligt, heeft van de gemeente Mepel de cultuurhistorische kwalificatie ‘hoge kwaliteit’ gekregen. Voor locatie 2 geldt de waardering ‘midden’. Locatie 3 ligt in het gebied Reestdal/Eesinge/Broekhuizen/Schiphorst dat als waardering topkwaliteit heeft.

Figuur 15, cultuurhistorische waarden binnen en rond de locaties (bron: Cultuurhistorische Inventarisatie & Waardestelling, gemeente Meppel, 2014)

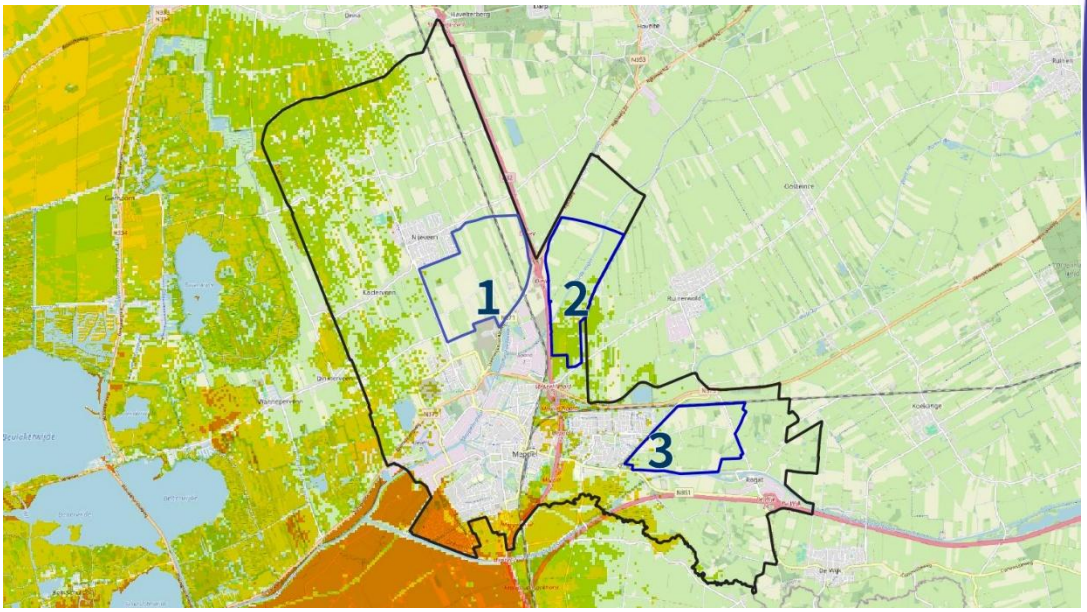
Binnen locatie 3 liggen twee Rijksmonumenten, één provinciaal monument en drie gemeentelijke monumenten. Binnen locatie 1 en 2 liggen geen monumenten.

Op gebied van cultuurhistorische waarden scoort locatie 2 het gunstigst.

3.11 Waterveiligheid

Locatie 1 ligt in een gebied waar de kans op overstromen uitermate gering is. Locatie 2 en 3 liggen beiden deels in gebieden die gevoelig zijn voor overstroming. Het zuidoostelijke deel van locatie 2 ligt in het beekdal1 van de Oude Vaart, waardoor daar sprake is van een kleine kans op overstroming. Het meest westelijke deel van locatie 3 ligt in het beekdalgebied van de Reest, waar eveneens een kleine kans bestaat op overstroming.

[1] In de provinciale omgevingsverordening is de hele locatie 1 opgenomen in de gebiedsaanduiding Beekdal.

Figuur 16, overstromingskans binnen en rond de locaties (bron: Atlas van de leefomgeving)

Op gebied van waterveiligheid scoort locatie 1 het gunstigst.

4. Samenvatting locatiestudie locaties 1, 2 en 3

In het onderstaande overzicht zijn de scores van locaties 1, 2 en 3 op de verschillende thema's, die in het voorgaande zijn beschreven, samengevat.

Zoals uit de voorgaande analyse naar voren komt, bieden de locaties 1 en 3 relatief weinig milieugebruiksruimte voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein op deze locaties. De noodzaak voor milieugebruiksruimte is inherent aan de ontwikkeling van ruimte om milieubelastende activiteiten uit te voeren. Daarom maakt dit locatie 2 op voorhand beter geschikt dan de locaties 1 en 3. Bovendien is locatie 2 beter geschikt dan beide andere locaties omdat locatie 2 beter onsloten is op de snelweg A32 dan beide andere locaties.

Locatie 3 scoort gelet op alle omgevingsaspecten het minst goed van de drie beschouwde locaties. Locatie 1 scoort weliswaar op de verschillende omgevingsaspecten (met uitzondering van de milieugebruiksruimte en ontsluiting) beter dan locatie 2, maar omdat milieugebruiksruimte en de ontsluiting van essentieel belang zijn, geniet locatie 2 de voorkeur voor het realiseren van bedrijventerrein Noord IV.

Omgevingsaspect	Locatie 1	Locatie 2	Locatie 3
Milieugebruiksruimte	-	+	--
Ontsluiting snelweg	-	+	--
Externe veiligheid	+	0	0
Invloed op verkeersintensiteit	0	0	0
Invloed op verkeersveiligheid	+	0	+
Stikstof	0	0	0
Aantasting Natuurnetwerk Nederland	+	0	-
Invloed landschapskarakteristieken	+	0	0
Archeologische waarden	+	+	0
Cultuurhistorische waarden	0	+	-
Waterveiligheid	+	-	-
Totaalscore	***+4***	***+3***	***-6***